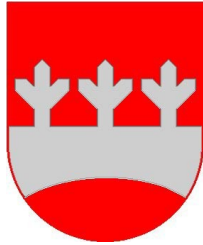

MÄNTTÄ-VILPPULAN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2010

TALOUSSUUNNITELMA 2010 - 2012

KAUPUNGINHALLITUS __/__/2009
KAUPUNGINVALTUUSTO __/__/2009

SISÄLLYSLUETTELO

YLEISPERUSTELUT.....	4
Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät.....	5
Talousarvion rakenne	7
Talousarvion sitovuus.....	8
Käyttösuunnitelma.....	9
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden raportointi.....	9
Erityismääräykset.....	10
Talousuunnitelma 2010-2012 ja toimenpideohjelma	11
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	13
KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	14
TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	15
KAUPUNGINVALTUUSTO.....	16
KAUPUNGINHALLITUS.....	17
Yleishallinto.....	17
Strateginen päämäärä.....	17
Henkilöstöhallinto.....	17
Talous-, toimisto- ja tietotekniikkapalvelut.....	19
Elinkeinoelämän edistäminen.....	20
Joukkoliikenne.....	23
Oikeudenhoito ja turvallisuus.....	25
Muu hallituksen alainen toiminta.....	25
SOSIAALILAUTAKUNTA.....	26
Lasten päivähoito.....	27
YLÄ-PIRKANMAAN PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ.....	29
Perusterveydenhuolto.....	31
Erikoissairaanhoito.....	31
TURVAPAIKANHAKIJAT (KH).....	33
SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	34
Sivistystoimen hallinto.....	34
Esiopetus.....	35
Peruskoulutus.....	36
Lukiokoulutus.....	39
Tuki- ja ostopalvelut.....	40
Muut sivistys- ja opetuspalvelut.....	40
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA.....	42
TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	44
Tekninen hallinto.....	44
Rakentamis- ja tekniset palvelut.....	45
Siivous- ja ruokapalvelut.....	46
Kaavoituspalvelut.....	47
Kiinteistö- ja mittaustoimi.....	48
Liikuntapaikat ja yleiset alueet.....	50
Tilapalvelut.....	51

Ympäristöpalvelut.....	52
INVESTOINTIOSA.....	55
TULOSLASKELMAOSA.....	64
RAHOITUSOSA.....	70
MÄNTTÄ-VILPPULA KONSERNI.....	73
LIITTEET.....	74

YLEISPERUSTELUT

Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät

Maailmantalous on syksyn 2009 mittaan alkanut osoittamaan lievää elpymistä ja pahin maailmankaupan ja tuotannon supistuminen näyttäisi olevan ohi. Maailmankaupan vähenemisen arvioidaan olevan yli 10 prosentin luokkaa vuonna 2009. Myös tuotannon taso on huomattavasti alemmalla tasolla kuin mistä lamaan 2008 aikana lähdettiin. Koko maailman BKT:n ennustetaan vähenevän n. - 2 % vuoden 2009 aikana ja euroalueen n. - 4 %. Vuonna 2010 ja 2011 koko maailman tuotannon määrä kääntyisi n. 2-3 prosentin nousuun, mutta Euroalueen talouskasvun ennustetaan olevan hitaampaa, vain noin yhden prosentin luokkaa. Euroopassa kasvunäkymiä hidastavat huonot vientinäkymät. Aasiassa Kiinan talous on sen sijaan kasvanut lamankin aikana ja kasvuvauhti jatkuu edelleen nopeana.

Suomessa käännettä parempaan ei vielä olla nähty, ainakaan tilastollisesti. Viimeinen kansantuotteen kasvun kuukausi oli vuoden 2008 syyskuu. Tämän jälkeen kansantalouden tuotanto on vähentynyt erittäin jyrkästi. Tilastokeskuksen mukaan syyskuussa 2009 kansantuote väheni vielä -11,6 prosenttia edellisvuodesta. Kansantuotteen määrästä on vuoden aikana sulanut pois kaikki se kasvu, mitä on saatiin ajanjaksolla 2005-2008. Tuotannon määrässä ollaan vuoden 2009 lopussa vuoden 2005 paperiteollisuuden kiistaa edeltävällä tasolla. Valtiovarainministeriö ennustaa vuoden 2009 BKT:n kokonaiskasvuksi - 6,0 % ja Suomen Pankki - 7,2 %. Vuodelle 2010 ennustetaan 0 kasvua ja vuodelle 2011 n. 1-2 prosentin kasvua. Laman ja elvytyksen seurauksena Suomen julkinen velka on kasvanut ja kasvaa huomattavasti.

Merkittävä tekijä Suomen taloudelle on sen ulkomaanviennin kehitys. Vienti romahti vuonna 2009 eikä sen ennusteta elpyvän kunnolla edes 2010. Alhaisesta kysynnästä johtuen teollisuustuotanto vähenee Suomessa n. 15 % edellisestä vuodesta. Suomen vienti elpynee hieman hitaammin kuin muualla maailmassa keskimäärin ja vasta viennin elvyttyä voi kotimainen kysyntäkin kääntyä nousuun. Tähän asti kotimarkkinoilla säästetään ja pyritään välttämään velkaantumista, mikä vähentää taloudellista toimeliaisuutta niin yrityksissä kuin kotitalouksissakin.

Rahoitusmarkkinoiden tilanne on rauhoittunut vuoden 2009 loppuun tultaessa. Vuonna 2008 alkaneen rahoituskriisin seurauksena, markkinatilanne oli pahimmillaan suorastaan kaaottinen ja rahoitusmarkkinat olivat lähellä romahdusta. Ennen rahoituskriisiä rahoituslaitosten riskilisien hinnoittelu korkomarginaaleihin oli painunut erittäin alas ja se oli enää nimellistä. Rahoituskriisin aikana marginaalit nousivat pilviin kun osapuolet markkinoilla eivät luottaneet toisiinsa. Tilanteen rauhoituttua riskien hinnoittelu on palannut normaalille tasolle, mutta marginaalit ovat kuitenkin korkeammalla tasolla kuin ennen kriisiä. Tämä vaikuttaa rahoituslaitosten varainhankintaan ja sitä kautta yritysten ja kotitalouksien luotonsaantiin. Ohjaukorkojen ollessa erittäin matalalla, marginaalin osuus korosta voi olla jopa isompi kuin peruskorko. Korkotason nousu tulevaisuudessa voi aiheuttaa huomattavia riskitekijöitä niin yrityksille, kotitalouksillekin kuin julkiselle sektorillekin. Korkojen odotetaan nousevan hieman vuoden 2010 aikana, mutta kasvu pysynee vielä maltillisena. Kunnat ovat hyötyneet alhaisesta korkotasosta, mutta nopean velkaantumisen myötä korkokulujen merkitys menoeränä kasvaa, varsinkin jos korkotaso nousee nykyisestä merkittävästi.

Suomen työttömyysasteen ennustetaan nousevan yli 10 prosentin vuonna 2010 ja pysyvän samalla tasolla myös vuonna 2011. Työllisyysaste putoaisi n. 66 prosenttiin kun se vuonna 2008 oli vielä yli 70 prosenttia. Hintojen nousun oletetaan pysyvän alhaisella tasolla n. 1 prosentissa.

Kuntien taloudellinen tilanne on heikentynyt vuoden 2009 aikana erittäin nopeasti. Pääsyyinä tähän on verotulojen romahtaminen niin kunnallisverojen kuin yhteisöverotulojenkin osalta. Samaan aikaan toimintamenojen kasvua ei olla saatu pysäytettyä. Kunnallisverotulojen muutamien prosenttien lasku ei vaikuta suurelta, mutta kunnallisverotulo on kuntien merkittävin yksittäinen tulonlähde ja liikkumavara ja tasapaino menojen ja tulojen välillä oli veitsenterällä jo ennen taantumakin. Uusi muuttunut tilanne on kuntatalouden kannalta erittäin vaikea.

Menojen kasvua selittää kunta-alan palkkasumman kasvu vuonna 2009 n. 4 prosenttia, eikä palvelujen ostoissakaan ole näkynyt merkittäviä hidastumisen merkkejä. Erittäin tärkeä menopuolta hillitsevä tekijä on kunta-alan uudelle työ- ja virkaehtosopimuskaudelle sovittavat palkankorotukset.

Ansiotulojen arvioidaan kasvavan kunnallisveron osalta n. 1,5 vuonna 2009 ja vuonna 2010 2,4 prosenttia. Palkkatuloissa odotetaan jopa negatiivista kasvua vuodelle 2009 mutta mm. eläketulojen kasvu nostaa silti koko ansiotulojen kasvun positiiviseksi. Verotusta kuitenkin kevennetään niin, että vähennykset veroista kasvavat n. 10 %. Lisäksi vähennykset kasvoivat jo vuodelle 2009 merkittävästi. Veroperusteiden muutos on arvioitu vähentävän verotuottoa kunnissa yhteensä 375 miljoonaa euroa, mikä on luvattu korvata kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta. Mänttä-Vilppulassa vähennysoikeudet pienentävät verotuottoa arviolta n. 750.000 euron verran. Tämä on sama summa mitä kaupunki saa lisäverokertymää kunnallisveroprosentin 0,50 nostolla. Verovähennysoikeuksien noston vaikutus ja verotuloprosentin korottamisen vaikutus siis kumoavat toisensa. Huolimatta siitä, että vähennys kompensoidaan valtionosuuksien kautta, on hyvä muistaa, että verovähennysoikeuksien nosto pienentää kuntien itsehallintoa ja määräämisvoimaa koska efektiivinen verotuotto pienenee. Eli kunnat voivat aiempaa vähemmän vaikuttaa omilla päätöksillään tuloihinsa.

Iso muutos vuodelle 2010 on valtionosuusjärjestelmän uudistaminen. Uudistus muuttaa valtionosuuksien laskentajärjestelmää siten, että on siirrytty ns. yhden putkeen malliin, missä sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastojen, kulttuuritoimen valtionosuudet sekä yleinen valtionosuus on yhdistetty. Järjestelmän uudistamista ei kuitenkaan viety aivan loppuun asti. Poliittisissa päätöksissä on linjattu, että tulevassa uudistuksessa ei saisi tapahtua muutoksia kustannuksissa kuntien ja valtion välillä eikä myöskään yksittäisten kuntien välillä. Mahdolliset kuntakohtaisten järjestelmämuutosten vaikutukset nollattaisiin. Näin ollaan menettelemässä toistaiseksi.

Mänttä-Vilppulan kaupunki saa kuntaliitosavustusta vuosina 2010 ja 2011 vielä molempina vuosina 1,5 miljoonaa euroa. Lisäksi valtionosuuden vähenemisen korvausta maksetaan kaupungille vuoteen 2013 asti vuosittain n. 640.000 euroa. Huolimatta näistä avustuksista talouden tasapaino on kireällä. Lisäksi kuntalain mukaan kaupungin on katettava taseessa olevat vanhat alijäämät n. 4,9 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa, että kaupungin tulisi tehdä ylijäämäistä tulosta usean vuoden ajan. Siinä on haastetta kaupungin taloudenpidolle enemmän kuin riittävästi.

Talou sarvion rakenne

Mäntän kaupunki ja Vilppulan kunta yhdistyivät uudeksi Mänttä-Vilppulan kaupungiksi 1.1.2009 alkaen. Kuntaliitossopimukset hyväksyttiin Mäntän kaupunginvaltuustossa 12.11.2007 § 70 ja Vilppulan kunnanvaltuustossa 12.11.2007 § 43. Vuoden 2010 talou sarvio ja käyttötalou sosa on sopimuksen mukainen.

YPEK

Mäntän kaupungin-, Vilppulan kunnan- ja Ruoveden kunnanvaltuustot hyväksyivät Ylä-Pirkanmaan peruspalvelukuntayhtymän perussopimuksen 25.8.2008. Perussopimusta muutettiin valtuustoissa 11.10.2008. Lisäksi 15.6.2009 Mänttä-Vilppulan- ja Ruoveden valtuustot sopivat perussopimuksen muuttamisesta koskien YPEK:n tehtävien laajentamista. YPEK:n tehtävät laajentuivat koskemaan sosiaalitoimen erikseen nimettyjä palvelukokonaisuuksia (pl. päivähoito).

YPEK perustettiin 1.10.2009 ja varsinainen palvelutoiminta alkoi 1.1.2009. Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Mänttä-Vilppulan kaupunki ja Ruoveden kunta. Ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto, missä Mänttä-Vilppulalla on 7 jäsentä ja Ruovedellä 6 jäsentä. Talou sarviossa kaupungin YPEK:ltä ostamat palveluostot on eritelty perusterveydenhuoltoon, erikoissairaanhoidon ja YPEK:n itse tuottamaan sosiaalitoimen palveluihin. Palveluosto kattaa myös YPEK:n hallinnosta aiheutuvat kulut. Kaupunginhallitus vastaa kaikista YPEK:ltä ostettavista palveluista.

Mänttä-Vilppulan toimielimet 2010:

1. Kaupunginvaltuusto (35 jäsentä)
2. Kaupunginhallitus (9 jäsentä)
3. Tarkastuslautakunta (5 jäsentä)
4. Keskusvaalilautakunta (5 jäsentä)
5. Sosiaali- ja terveyslautakunta (10 jäsentä)
6. Sivistyslautakunta (10 jäsentä)
7. Vapaa-aikalautakunta (10 jäsentä)
8. Tekninen lautakunta (10 jäsentä)
9. Keurusselän ympäristölautakunta (Keuruu)

Talou sarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talou sarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Käyttötalou sossassa valtuusto asettaa tulosalueille toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat.

Investointiosassa osoitetaan hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten kaupungin tulorahoitus muodostuu ja miten se riittää palvelutoiminnan menoihin, rahoitusmenoihin sekä poistoihin.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talou sarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen.

Talousarvion sitovuus

TOIMIELIN	TULOSALUE = sitovuus valtuustoon nähden (ei koske: YPEK:ä)
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Vaalit
TARKASTUSLAUTAKUNTA	Tilintarkastus
KAUPUNGINVALTUUSTO	Kaupunginvaltuusto
KAUPUNGINHALLITUS	Yleishallinto Henkilöstöhallinto Talous- ja toimistopalvelut Elinkeinoelämän edistäminen Joukkoliikenne Oikeudenhoito ja turvallisuus Muu KH alainen toiminta
SOSIAALILAUTAKUNTA	Sosiaalitoimi Lasten päivähoido
YPEK (KH)	<i>Yhtymähallinto Sosiaalitoimi Perusterveydenhuolto Erikoissairaanhoido</i>
TURVAPAIKANHAKIJAT	<i>Turvapaikanhakijat (KH)*</i>
SIVISTYSLAUTAKUNTA	Sivistystoimen hallinto Esiopetus Peruskoulutus Lukiokoulutus Tuki- ja ostopalvelut Muut sivistys- ja ostopalvelut
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	Vapaa-aikapalvelut
TEKNINEN LAUTAKUNTA	Tekninen hallinto Rakentamis- ja tekniset palvelut Siivous- ja ruokapalvelut <i>Kaavoituspalvelut (KH)*</i> Kiinteistö- ja mittaustoimi Liikuntapaikat ja yleiset alueet Tilapalvelut Ympäristöpalvelut (Keuruun ympäristö ltk) Vesihuoltolaitos

* Siirretään käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä kaupunginhallitukselle

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio sitoo toimielimiä toiminnallisesti ja taloudellisesti. Määrärahan sitovuus tarkoittaa sitä, että toimielin ei saa ylittää talousarviossa sille osoitettua määrärahaa. Talousarvion muuttamisesta päättää kaupunginvaltuusto kuntalain 65 §:n mukaisesti. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä siten, että ne voidaan käsitellä valtuustossa talousarviovuoden aikana. Talousarvion muutoksia voidaan käsitellä talousarviovuoden jälkeen vain poikkeustapauksissa.

Talousarvion sitovuusperiaatteet ja määrärahasat on määritelty seuraavasti:

- valtuusto päättää määrärahoista **tulosaluetasolla**
- valtuustoon nähden sitova määrärahasato on **tulosaluetaso**
- määrärahojen sitovuudessa noudatetaan **bruttoperiaatetta**, mikä tarkoittaa, että valtuustoon nähden määrärahojen sitova taso tulosalueilla ovat bruttomenot

Tulosalueet jakaantuvat edelleen kustannuspaikkoihin.

Käyttösuunnitelma

Käyttösuunnitelmassa toimialat tarkentavat kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion määrärahat ja tuloarviot tarkemmin kustannuspaikoille ja asettavat tarkennetut toiminnalliset tavoitteet. Käyttösuunnitelmia vahvistettaessa perustana on pidettävä kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarviota perusteluineen. Kukin toimielin voi tehdä talousarvion käyttösuunnitelmaansa muutoksia kustannuspaikalta toiselle tulosalueen kokonaismenojen ja –tulojen puitteissa.

Toimialajohtajien ja vastuualueiden esimiesten tulee valvoa, että yksikön toiminnat hoidetaan hyväksytyä talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä niihin liittyviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita noudattaen. Mikäli seuranta osoittaa, että talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa ei pysytä tai asetettuja tavoitteita ei saavuteta, toimialajohtajien ja vastuualueiden esimiesten tulee ryhtyä sopeuttamaan toimintaa siten, että talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa pysytään ja tavoitteet saavutetaan.

Lautakunnan on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka vastaavat tulosityksiköidensä määrärahojen käytöstä ja jotka niiden puolesta hyväksyvät tositteet. Lautakunnan ja kunnanhallituksen alaiset laskujen hyväksyjiksi määrätty viranhaltijat ovat ensisijaisesti vastuussa budjettisidonnaisuuden noudattamisesta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden raportointi

Lautakuntien tulee antaa kaupunginvaltuustolle selvitys, osavuosikatsaus, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä määrärahojen toteutumisesta neljännesvuosittain: 31.3., 30.6., 30.9. sekä 31.12. (tilinpäätös) tilanteesta. Taloustoimisto tekee raporteista kaupunginvaltuustolle yhteenvedon, joka koostuu talousjohtajan raportista sekä toimialojen raporteista.

Raportti sisältää selvityksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta ja merkittävistä tapahtumista, talouden toteumaraportit, sekä ennusteet koko talousarviovuodelle. Lisäksi on esitettävä mihin toimenpiteisiin on ryhdytty mahdollisten poikkeamien ehkäisemiseksi.

Muilta osin kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät itse raportointitiheydestä, sen laajuudesta ja kattavuudesta käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Erityismääräykset

Talousarvion toteuttamisessa noudatetaan tarvittaessa kaupunginhallituksen antamia tarkempia ohjeita. Kaupungin taloudellisen tilanteen niin edellyttäessä voi kaupunginhallitus määrätä määrärahojen käytön tarkemmin kuin mitä talousarviossa määrätään.

Hankinnat ja hankintarajat

Tavara- ja palvelujen hankinnoissa on noudatettava voimassa olevia kilpailulakeja ja lakia julkisista hankinnoista sekä talousarvion täytäntöönpano-ohjetta. Hankinnaksi luetaan myös leasing-sopimus. Ennen uuden leasing-sopimuksen tekoa siihen on pyydetty lausunto taloustoimistosta.

Kaupungin toimielimillä ja viranhaltijoilla on oikeus tehdä hankintoja käyttötalouden määrärahojen puitteissa. Vähäisissä hankinnoissa hankinta tapahtuu laskun hyväksymisellä, joka riittää hankinnan kirjalliseksi päätökseksi. Vähäiseksi hankinnaksi katsotaan alle 5.000 euron hankintaa.

Kaikista yli 5 000 euron hankinnoista on pyydetty tarjous vähintään kolmelta eri tarjoajalta ja hankinnasta on tehtävä hankintapäätös. Kaikista irtaimistoon kohdentuvista leasing- ja vuokrasopimuksista joiden kokonaiskustannus sopimusajalle ylittää 10.000 euroa on pyydetty lausunto talousjohtajalta

Jos kaupungille saapuva lasku perustuu jo aikaisemmin valtuutetussa toimielimessä hyväksytyyn sopimus pohjaiseen laskutukseen, hankintapäätöstä ei tarvitse tehdä uudelleen.

Hankintarajat 2010 (kertaosto tavara- / palveluhankinta):

	Muut toimialat	Tekninen ltk
Vastualueen esimies	5 000	10 000
KJ, TJ, KS, toim/palv.aluejohtajat	15 000	50 000
Lautakunta	50 000	500 000

Investoinnit

Investointien määrärahat ja tuloarviot ovat valtuuston nähdessä sitovia toimielimintasolla siihen käyttötarkoitukseen kun ne on investointiosassa kohdennettu. Käyttötarkoitusten muutoksiin on saatava kaupunginvaltuuston lupa. Rahoitusosuuksia tai muuta tuloa sisältävien investointikohteiden määräraha on sitova *nettoperiaatteen* mukaisesti. Em. osalta on investointiosassa eriteltävä menoarvio, tuloarvio ja nettomenoarvio kukin erikseen.

Taloussuunnitelma 2010-2012 ja toimenpideohjelma

TALOUSSUUNNITELMA	2010	2011	2012	TS kausi yht.	Muutos %		
					10/11	11/12	10/12
<i>1 000 €</i>							
myyntituotot	7 961	8 080	8 202	24 243	1,5	1,5	3,0
maksutuotot	673	683	693	2 049	1,5	1,5	3,0
tuet ja avustukset	245	249	252	746	1,5	1,5	3,0
muut toimintatuotot	3 698	3 549	3 601	10 848	1,5	1,5	-2,6
TOIMINTATUOTOT	12 577	12 561	12 748	37 886	-0,1	1,5	1,4
palkat ja palkkiot	17 742	17 919	17 830	53 491	1,0	-0,5	0,5
palvelujen ostot	44 544	45 658	46 799	137 001	2,5	2,5	5,1
aineet tarvikkeet ja tavarat	3 132	3 179	3 227	9 538	1,5	1,5	3,0
avustukset	885	898	912	2 695	1,5	1,5	3,0
muut toimintakulut	2 298	2 332	2 367	6 998	1,5	1,5	3,0
TOIMINTAMENOT	68 601	69 987	71 135	209 722	2,0	1,6	3,7
TOIMINTAKATE	-56 024	-57 426	-58 387	-171 836	2,5	1,7	4,2
Verotulot	37 000	37 500	37 800	112 300	1,4	0,8	2,2
Valtionosuudet	21 150	22 029	22 779	65 958	4,2	3,4	7,7
<i>verorahoitus yht.</i>							4,2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-451	-550	-650	-1 651	22,0	18,2	44,1
<i>KUNTALIITOSAVUSTUS</i>	<i>1 500</i>	<i>1500</i>		<i>3 000</i>			
VUOSIKATE	3 175	3 053	1 542	7 771	-3,8	-49,5	-51,4
POISTOT	-2 375	-2 450	-2 450	-7 275	3,2	0,0	3,2
TILIKAUDEN TULOS	800	603	-908	496			

Kuntalain mukaan kunnan, jolla on taseessa kattamatonta alijäämää ja jota ei saada katetuksi suunnittelukautena, on laadittava erikseen yksilöity toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi. Valtuuston on hyväksyttävä toimenpideohjelma taloussuunnitelman yhteydessä.

Lain mukaan alijäämän kattamisvelvoite syntyy, jos kunnan kuluvan vuoden taseen arvioidaan muodostuvan alijäämäiseksi tai edellisiltä tilikausilta on taseessa vanhoja alijäämiä. Mänttä-Vilppulan kaupungilla on alijäämää taseessa – 4.906.495,37 €.

Taloussuunnitelmakausi on ylijäämäinen yhteensä 496.000 euroa. Alijäämää ei saada katetuksi taloussuunnitelmakaudella 2010-2012. Alijäämän kattamiseksi esitetään siten yksilöity toimenpideohjelma. Toimenpiteet ulottuvat osittain taloussuunnitelmakaudelle 2010-2012 ja osin sen yli.

Tuloperusteet

- toimintatuottojen suunnitelmakauden 2010-2012 kokonaiskasvu 1,40 prosenttia
- vuonna 2010 myyntivoittoa omaisuuden myynnistä arvioitu kertyväksi 300.000 euroa
- vuosille 2011 ja 2012 myyntivoittoa omaisuuden myynnistä arvioitu 100.000 euroa/vuosi
- mahdollisuus lisätä omaisuuden myyntiä tarvittaessa 2010-2015
- kuntaliitosavustusta maksetaan vielä yhteensä 3,0 miljoonaa € vuosina 2010 ja 2011
- verotulojen vähenemisen korvausta tilitetään vielä n. 2,5 miljoonaa € vuosina 2010-2013
- verotulojen kasvu on arvioitu n. prosenttiyksikön alemmaksi kuin kunnissa keskimäärin
- valtionosuuksien kasvussa on käytetty Valtiovarainministeriön kuntaosaston '*Kunnan talouden suunnittelukehikon*' arvioita valtionosuuksien kasvusta Mänttä-Vilppulalle
- verorahoituksen muutos 2010-2012: 4,2 prosenttia

Menoperusteet

- nettomenojen muutos 2010-2012: 4,2 prosenttia
- rahoituskulujen kasvu korkotason ja lievän velkaantumisen myötä
- poistotason jäädyttäminen alle 2,5 miljoonaan euroon
- kuntaliitoksen tehokkuushyötyjen hyödyntäminen kustannuksissa 2010-2015
  - o palvelujen ostoissa n. 50.000 € / v
  - o muut kustannukset n. 50.000 € / v
  - kumulatiivinen vaikutus 2010-2015 n. 400.000 - 500.000 €
- henkilöstön väheneminen eläköitymisen kautta: n. 35 täyttämättä jätettävää virkaa/tointa
  - o n. 1 miljoonan euron suuruinen rakenteellinen alenema henkilöstökustannuksissa 2015 mennessä
  - kumulatiivinen säästö 2010-2015 yhteensä n. 3,3 miljoonaa euroa

KÄYTTÖTALOUSOSA

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Vaalien toimittamisesta vastaa Mänttä-Vilppulan kaupungin keskusvaalilautakunta. Mänttä-Vilppulan kaupungissa on tällä hetkellä kuusi äänestysaluetta ja vaalilautakuntaa sekä yksi vaalitoimikunta. Kaupunginvaltuusto on 16.11.2009 päättänyt, että äänestysalueiden määrä tulee olemaan viisi, jolloin myös valittavia vaalilautakuntia on viisi.

Painopistealueet

Vuonna 2010 ei ole tiedossa vaaleja. Eduskuntavaalit ovat vuonna 2011 ja seuraavat kuntavaalit vuonna 2012 sekä samana vuonna myös presidentinvaalit. Vuonna 2013 ei tiedossa olevia vaaleja.

Keskusvaalilautakunta yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TS 2010	TS2011	TS2012
Tulot	+16.000			
Menot	-10.970			
Netto	+5.030	-	+4.000	- 8.000

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Tarkastustoiminnasta vastaa 5-jäseninen tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunta yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Tulot				
Menot	-39.590	- 30.072		
Netto	-39.590	- 30.072	- 31.000	- 31.000

KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminnan kuvaus

Mänttä-Vilppulaan on toimikaudelle 2009-2012 valittu 35-jäseninen kaupunginvaltuusto. Sen arvioidaan kokoontuvan 8 kertaa vuoden 2010 aikana.

Kaupunginvaltuusto yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Tulot				
Menot	-65.110	-85.290		
Netto	-65.110	-85.290	- 87.000	-88.000

KAUPUNGINHALLITUS

Yleishallinto

Toiminnan kuvaus

Mänttä-Vilppulan kaupungissa on 9-jäseninen kaupunginhallitus toimikaudelle 2009-2010. Arvioitu kokousmäärä on 20 kokousta vuodessa. Kaupunginhallitus valmistelee kaupunginvaltuustossa käsiteltävät asiat, huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta, johtaa kaupungin hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallituksen lisäksi yleishallinnon kustannuspaikkoja ovat toimikunnat, käyttövarausmääräraha sekä yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut.

Kaupunginhallituksen vastuualueelle kuuluvat talousarviossa yleishallinto, henkilöstöhallinto, talous- ja toimistopalvelut, elinkeinoelämän edistäminen, joukkoliikenne, oikeudenhoito ja turvallisuus sekä muu hallituksen alainen toiminta.

Yleishallinto yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot				
Menot	-863.870	-536.690		
Netto	-863.870	-536.690	- 550.000	- 559.000

Strateginen päämäärä

Tehokkaasti, joustavasti ja avoimesti toimiva hallinto ja viestintä.

Henkilöstöhallinto

Toiminnan kuvaus

Työsuhdehallinto

Henkilöstöhallintoon kuuluu omina kustannuspaikkoina työsuhdehallinto, työterveyshuolto, työpaikkaruokailu, TYKY-toiminta, yhteinen koulutus ja työsuojelu. Kaupunginhallitus vastaa kaupungille työnantajana kuuluvasta henkilöstöpolitiikasta, siihen liittyvästä päätöksenteosta ja henkilöstöasioiden ohjauksesta.

Kunnallisen yhteistoimintalain mukaisena yhteistoimintaelimenä toimii YT-ryhmä. Yhteistoimintalain tarkoituksena on edistää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa kunnissa. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua kaupungin toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua.

YT-ryhmään jäseninä kuuluvat muiden ohella työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutetut ja YT-ryhmä toimii myös kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksen 4 §:n tarkoittamana edustuksellisenä työsuojelun yhteistoimintaelimenä.

Työsuojelu on yhteistoimintasopimuksen mukaan osa henkilöstövoimavarojen strategista johtamista. Sen tarkoituksena on kehittää työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, kestävää tuloksellisuutta tuottavaa työelämää ja henkilöstön kokemaa työhyvinvointia suunnitelmallisten henkilöstöstrategisten, terveystavoitteiden johtamis- ja toimintatapojen avulla.

Koululaisten kesätyöpaikkojen palkkausmäärärahat on otettu keskistetyksi työsuhdehallinnon kustannuspaikalle ja määrärahalta on tarkoitettu työllistää 10 henkilöä 3 viikon jaksoissa.

Kustannuspaikka sisältää lisäksi kaupungin toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset sekä henkilöstön merkkipäivä- ym. muistamiset.

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto hankitaan Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Työterveyshuoltosopimukseen liittyy lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi yleislääkäritasoinen, työterveyshuollollisesti painotettu sairaanhoito ajanvarauksella.

Työterveyshuollon tavoitteena on työssä käyvien terveydentilan parantaminen ja työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen, työhön liittyvien sairauksien ehkäiseminen, turvallinen ja terveellinen työympäristö sekä terveyttä tukeva, hyvin toimiva työyhteisö.

Työpaikkaruokailu

Henkilöstön työpaikkaruokailumahdollisuus on järjestetty kaupungin omiin koulujen ja muiden laitosten ruokaloihin sekä tukemalla yksityisissä lounasruokaa tarjoavissa ravintoloissa tapahtuvaa työpaikkaruokailua. Tätä koskevan sopimuksen kaupungin kanssa on tehnyt 16 ravintolaa/kahvilaa.

TYKY-toiminta

Tyky-ryhmänä toimii YT-ryhmä, joka ohjaa vuosittain tyky-toimintaan osoitettujen varojen käyttöä. Varoja käytetään liikunnan ja muu virkistystoiminnan tukemiseen ja henkilöstön omaehtoiseen virkistystoimintaan hallintokunnittain. Kaupungin virkistystyöryhmä saa myös käyttövaransa tältä kustannuspaikalta.

Yhteinen koulutus

Hallintokuntien toimialaan kuulumatonta yleiskoulutusta, esim. ea-koulutus, esimieskoulutus ym.

Työsuojelu

Työsuojeluvaltuutettujen palkkiot ja muut kulut.

Henkilöstöhallinto yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+96.900	+93.250		
Menot	-316.340	-246.060		
Netto	-219.440	-152.810	- 157.000	- 159.000

Talous-, toimisto- ja tietotekniikkapalvelut

Toiminnan kuvaus

Taluspalveluiden tehtäväalueella tavoitteena on valmius

- hoitaa viiveittä ja oikeellisesti kaupungin kirjanpito, palkanlaskenta ja maksuliikenne
- tuottaa ajantasaisesti organisaatiolle oikeata ja luotettavaa tietoa mm talousarvion toteutumisesta
- laatia vuosittain asetetun aikataulun mukaisesti talousarvio- ja suunnitelma, tilinpäätös ja talouden tilastot

Toimistopalveluiden tehtäväalueella tavoitteena on valmius

- hoitaa tehokkaasti ja luotettavasti kaupungin keskushallinnon asiakirjatuotanto- ja hallinto ja ohjata hallintokuntien asiakirjatuotantoa
- hoitaa keskitetysti kaupungin neuvontapisteet, toimistotarvikehankinnat, posti-, monistus- ja kulunvalvontapalvelut

Tietotekniikan tehtäväalueella tavoitteena on

- kestäväällä tavalla ylläpitää olemassa olevat järjestelmät
- varmistaa YPEK:n järjestelmien tuotannon aloitus
- kehittää järjestelmiä elinkaareltaan ja käytettävyydeltään pidemmälle polulle
- tarjota palveluitaan laajemmaltikin kuntatoimijoille, jos kysyntää on

Painopistealueet

Vuoden 2010 toimistopalveluiden tehtäväalueella korostuu tiedonhallintasuunnitelman / arkistonmuodostussuunnitelman laatiminen yhteistyössä toimialojen kanssa. Yhtenä tehtäväalueena on Mäntän kaupungin ja Vilppulan kunnan vanhojen arkistojen päättäminen.

SEPA (Single Euro Payment Area) on EU:n komission tavoitteeksi asettama yhtenäinen euromaksualue, missä koko Euroopan talousalueen maksuliikenne on tarkoitus yhtenäistää. Yhtenäistämistä ovat tukemassa myös Euroopan Keskuspankki ja eurooppalaiset pankit. SEPA on erittäin suuri hanke mikä koskettaa lähes kaikki euroalueen pankkeja, yrityksiä ja julkista sektoria. Myös kaupungin taloushallinnon ohjelmistot tulee päivittää SEPA:n käyttöönottoa varten. Muutokset tulee toteuttaa tämän hetkisen tiedon mukaan 1.1.2011 mennessä. Investointiesityksenä on SEPA:n käyttöönottoa varten vuodelle 2010 arvioitu 25.000 euroa, mikä sisältää ohjelmistopäivitykset ja henkilöstön koulutuksen.

Tietotekniikkapalveluiden tarjoamisesta ulkopuolisille toimijoille on neuvoteltu, Ruoveden kunta olisi aloittamassa asianhallintajärjestelmien käytön Mänttä-Vilppulan kaupungilta ostettavalla palvelulla, tässä asiassa kuitenkin sitovat päätökset ovat vielä tekemättä. Talousarviovuonna on tarkoitus myös selvittää kaikkien koulujen tietohallinnon toimintojen keskittäminen ja mahdollinen siirtäminen ns. VDI-järjestelmään (Virtual Desktop Infrastructure) taloussuunnitelma vuosien kuluessa. VDI on palvelin pohjainen "tyhmiin päätteisiin" perustuva palvelu, jolla pystytään kattamaan suurin osa normaalista työasemakäytöstä kustannustehokkaammin ja pidemmällä elinkaarella, kuin perinteisillä järjestelmillä. Talousarviovuonna keskitytäänkin pääasiassa jo olemassa olevien järjestelmien ja palveluiden

ylläpitämiseen, mutta samalla myös varaudutaan pitkäjänteiseen kehittämiseen, mahdollisesti edelleen muuttuvassa toimintaympäristössä.

Talous-, toimisto- ja tietotekniikkapalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+58.000	+38.500		
Menot	-1.587.500	-1.429.754		
Netto	-1.529.500	-1.429.754	- 1.466.000	- 1.490.000

Elinkeinoelämän edistäminen

Kehitysyhtiöt

MW -Kehitys Oy:n pääomistaja on Mänttä- Vilppulan kaupunki. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä.

Yrke Kiinteistöt Oy rakentaa ja hallinnoi yritysikiinteistöjä Mänttä-Vilppulan kaupungin alueella. Tällä hetkellä sen hallussa tiloja on yhteensä n. 15 000 m2.

Yrityspalvelu

MW -Kehitys Oy kehittää Mäntän ja Vilppulan alueella toimivia yrityksiä ja niiden toimintaympäristöä, on apuna yrityksen toimitilojen ja työvoiman etsinnässä, liiketoiminnan kehittämisessä, erilaisten rahoitusratkaisuiden rakentamisessa ja uuteen ympäristöön kotiutumisessa. Toimintaan kuuluu myös alueellisten verkostojen rakentaminen, erilaisten hankkeiden ja projektien toteuttaminen sekä alueen markkinointi.

Toiminnan painopistealueet

Toiminnan painopistealueet voidaan määrittellä Mänttä-Vilppulan osalta seuraavasti:

- kärkiyritysten toimintaedellytysten ja kehityksen turvaaminen
- uusien kärkiyritysten synnyttäminen
- pienyritystoiminnan ja yrittäjyyden edellytysten parantaminen
- osaamisen vahvistaminen
- alueen vetovoimaisuuden kehittäminen
- kulttuurin ja matkailun hyödyntäminen ja Taidekaupunki -imagon kehittäminen

Keskeinen yritysalue on Mäntän ja Vilppulan taajamien puolivälissä sijaitseva Isonniemen teollisuuspuisto. Teollisuuspuistossa toimiva yritys hyötyy seuraavista asioista: Isonniemen teollisuuspuiston vetureina toimivat kansainväliset yritykset, kuten Sulzer Pumps Finland Oy alihankkijoinen. Yritykset ovat valinneet menestymisen avaintekijäksi verkostoitumisen.

Verkostoitunut toimintatapa vahvistaa yrityksiä ja luo niille menestymisen mahdollisuuksia. Toimintamalli on saanut kansainvälistäkin tunnustusta. Isonniemessä on kiinnitetty erityistä huomiota laadukkaaseen ympäristön synnyttämiseksi yrityksille. Teollisuuspuistoa profiloi taide ja puistomainen ympäristö.

Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö on Mänttä-Vilppulan suuri vahvuus. Käytävissä ovat hyvät julkiset palvelut, erinomaiset harrastusmahdollisuudet, toimivat liikenneyhteydet ja asuntojakin hyvin saatavilla.

Yritykselle alueen vahvuuksia ovat muun muassa osaava henkilöstö, henkilöstön sitoutuneisuus työpaikkaan ja vahva teollinen kulttuuri. Tärkeän menestystekijän yritykselle muodostaa myös se, että Mänttä-Vilppula on kiinnostunut kehittämään yrityksiä ja tekemään työtä niiden menestymisen edistämiseksi. Innovatiivinen ja luova ilmapiiri varmistaa yritystoiminnan kehittymisen alueella.

Yritystoiminnan vastapainoksi alue tarjoaa monipuolisia virkistysmahdollisuuksia. Mänttä-Vilppula tunnetaan taidekaupunkina. Esimerkkejä kohteista ja tapahtumista : Serlachius -museot Gustaf ja Gösta sekä Taidekeskus Honkahovi. Kesällä Mäntässä järjestetään mm. Suomen suurin vuosittain järjestettävä nykyaikaisen näyttely, Mäntän kuvataideviikot, Mäntän musiikkijuhlat, Mäntän urkuviikko ja Vilppulankoski Jazz

Projektit

Elinkeinotoiminnan ja yritysten toimintaedellytysten kehittämisessä merkittävässä roolissa ovat erilaiset hankkeet ja projektit. Aluekehitystyö on yhteistyötä, jossa toimijat yhdessä määrittelevät tärkeiksi katsomansa kehitystavoitteet ja keinot niihin pääsemiseksi sekä sitoutuvat niiden toteutukseen. Aluekehittämisen voimavarat kootaan eri lähteistä, kuten valtion budjetin määrärahoista, EU:n rakennepoliittisista ohjelmista sekä kuntien ja yksityisten tahojen rahoituksesta. Ohjelmakaudella 2007-2013 Pirkanmaalla toteutetaan Euroopan aluekehitysrahaston Länsi-Suomen toimenpideohjelmaa sekä Manner-Suomen ESR-ohjelmaa. Lisäksi merkittävä rahoituslähde on Euroopan maaseuturahasto (EMR), jonka rahoitus kanavoitetaan Pirkanmaan TE-keskuksen kautta.

Kehittämishankkeet

Aluekehittämistä toteuttavat monet organisaatiot yhteistyössä. Keskeisimpiä toimijoita ovat kunnat, elinkeinoyhtiöt, oppilaitokset ja paikalliset toimintaryhmät.

Vuonna 2001 perustettu Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistys toimii alueella kuntien yhteisenä kehittämisorganisaationa. Vuodesta 2009 Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistyksen toiminnalliset kunnat ovat Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat, ja Juupajoki.

PoKo ry on yksi 55 Suomessa toimivasta alueellisesta Leader -toimintaryhmästä. Leader -toimintaryhmät tarjoavat mahdollisuuksia paikalliseen kehittämiseen. PoKo ry:n toimialueena on Mänttä-Vilppula, Ruovesi, ja Virrat. sekä vanhan Kurun kunnan alue Ylöjärveä. PoKo ry:ltä voi hakea osarahoitusta uutta luoviin kehittämistoimenpiteisiin, jotka edistävät työllisyyttä, asumisviihtyvyyttä, maaseudun palveluiden uudelleen organisointia tai taloudellisestikin merkittävää kulttuuritoimintaa. PoKo ry voi rahoittaa myös pienimuotoisia kuntien hankkeita.

Esimerkkejä merkittävimmistä hankkeista

Mänttä-Vilppula omat hankkeet

- Yksityisen liikunta- ja vapaa-ajankeskuksen rakentaminen, esiselvitys.
- MV -hanke (työllisyyspoliittinen avustus)

MW -Kehitys Oy:n hankkeet

- IT - ja viestintäklusterista menestystä seudulle –hanke
- Asiakastarpeiden hyödyntäminen teollisuudessa

Mäntän seudun koulutuksen /Sastamalan koulutuskuntayhtymän hankkeet

- Mäntän TyöPaja hanke
- Työperusteinen maahanmuutto hanke (Immigratum)
- Kasvu yrittäjyyteen –hanke

Pirkanmaan ammattikorkeakoulun hankkeet

- Koulutus ja työelämä kohtaavat -hanke, KOTE
- Yritysten kehittäminen materiaalitekniikan täydennyskoulutuksen avulla 2009-2012

Matkailu

Viime vuosina taide, kulttuuri ja matkailu ovat tuoneet Mänttä-Vilppulalle uutta näkyvyyttä. Meillä on luontonähtävyyksiä, mielenkiintoisia ja kauniita rakennuksia ja taidetta kaunistamassa ympäristöä. Keskeisiä kohteita ja tapahtumia ovat Serlachius -museot Gustaf ja Gösta, Taidekeskus Honkahovi, Mäntän kuvataideviikot, Mäntän Musiikkijuhlat, Mäntän urkuviikko, Lelumuseo Lelulaatikko, Vilppulankoski Jazz ja Myllyrannan sisustuskeskus.

Mänttä-Vilppulassa on myös teollisen historian myötä syntyneitä arvokkaita rakennusperintökohteita.

Peltolan luomutila ja Rapukartano, ovat hyödyntäneet omaleimaisesti mm. vanhaa maaseudun rakennuskantaa. Vehkaniemen pihapiiri ja sen vanhat, talonpoikaiset rakennukset pitävät sisällään monia jännittäviä tiloja ja tarinoita. Nämä yritykset paikallisten kalastusmatkailutoimintojen ohella edustavat omien alojensa valtakunnallista kärkeä. Alueella tarjotaan muitakin korkeatasoisia elämyksiä: risteilyjä, safareita ja luonto-ohjelmalveluita matkailijoille. Elämyksiä voi kokea myös Elämänmäen luontopolulla ja Mäntänvuoressa. Veneilijöiden ja karavaanareiden käytössä ovat tasokkaat Vilppulan sataman palvelut. Mänttä-Vilppulaa markkinoidaan kulttuuri-, luonto- ja elämysmatkojen kohteena.

Matkailuinfon palvelut ostetaan Serlachius –museo Gustafilta. Matkailuinfo Tampereen rautatieasemalla sekä matkailumarkkinointia ostetaan GoTampere Oy:ltä.

Maaseutuelinkeinot

Maatalouden hallinnolliseen käsittelyyn liittyvät asiat

Maatalouden ja maaseudun kehittäminen.

Asiakkaiden opastaminen ja neuvonta.

Maatalousyrittäjien lomituspalvelut hoitaa Keuruun kaupungin lomatoimisto

Elinkeinoelämän edistäminen yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+44.210	+70.040		
Menot	-758.540	-902.624		
Netto	-714.330	-832.584	- 853.000	- 868.000

Joukkoliikenne

Toiminnan kuvaus

ASIOINTI- JA PALVELULIIKENNE

Asiointi- ja palveluliikennekuljetuksissa on yhdistetty kaupungin eri kuljetuksia, esim. esiopetus-, päiväkeskus-, ja vammaispalvelulain kuljetuksia ja avointa palveluliikennettä (asiointiyhteyksiä). Palveluliikenne toteutetaan Mänttä-Vilppulan kaupungin alueella sisäisenä liikenteenä. Palvelulinjaliikenne hoidetaan suunniteltujen reittien mukaan, mutta reittejä pitää pystyä muuntelemaan asiakkaiden tarpeiden mukaan joustavasti, kun vain pysytään yrittäjän kanssa sovitun kilometrimäärän puitteissa päivittäin. Osa liikenteestä voidaan toteuttaa soitettavan tilauksen perusteella tietyiltä suunnilta eri päivinä.

Palvelubussi kuljettaa säännöllisesti päiväkeskusten asiakkaita, esioppilaita ja vaikeavammaisten kuljetuspalveluun oikeutettuja. Avointa palveluliikennettä (asiointiyhteyksiä) voivat käyttää myös muut maksavat asiakkaat. Palveluliikenteen yhteydessä voidaan kuljettaa myös taksisetelin mukaista liikennettä, jolloin kuljetettavalta ei peritä omavastuuosuutta.

Asiointiliikenteen periaatteena on järjestää asiointimahdollisuus kaksi kertaa viikossa arkipäivinä. Asiointipäivät eivät ole perättäisiä päiviä. Reittejä on suunniteltu siten, että kerran viikossa on mahdollista päästä lähimpään keskustaaajamaan ja toisen kerran myös toiseen keskustaaajamaan (Vilppulan alueella asuvat voivat päästä Mäntän keskustaan ja Mäntän puolella asuvat voivat päästä Vilppulan keskustaan).

Avoin palveluliikenne (asiointiliikenne) ajetaan arkipäivinä klo 10.15 – 13.30 ja myös 14.00 – 15.15 välisenä aikana reitti- ja aikataulun mukaisesti. Asiointiliikennettä hoitaa palvelubussin lisäksi toinenkin auto eri suunnalla.

Takseilla hoidettavaa asiointiliikennettä järjestetään aikataulujen mukaan syöttönä linja-autovuoroihin tai suoraan Mäntän ja Vilppulan palveluihin 1-2 kertaa viikossa Pohjaslahdelta, Ylä-Kolkista (kouluaikana), Makkoskylästä, Tammikoskelta, Uittosalmelta kesäisin ja Etelä-Vilppulasta. (Uittosalmesta kulkee normaali linja-autovuoro Kolhon kautta joka päivä kaksi kertaa.) Asiointiliikennettä ajetaan joko erikseen tai koulukuljetusten yhteydessä Pohjaslahdelle sekä Mäntän puolella esikoulukuljetusten yhteydessä. Asiointiliikenteellä tavoittaa kauppa-, virasto- ym. palvelut.

Mäntässä palveluliikenne kuljettaa vaikeavammaisten kuljetuspalveluun oikeutettuja, esiopetettavia, ja päiväkeskuksen asiakkaita. Vilppulan keskustassa ja Kolhon alueella palveluliikenne kuljettaa vaikeavammaisten kuljetuspalveluun oikeutettuja ja päiväkeskuksen asiakkaita ja Pohjaslahdella myös koululaisia. Palvelulinjaliikenne hoidetaan suunniteltujen reittien mukaan. Reittejä voidaan muuttaa asiakkaiden tarpeiden mukaan. Palvelubussia voivat käyttää myös muut maksavat asiakkaat.

Koulu- ja työmatkaliikenteen säilymistä ja kulkuyhteyksiä Halliin päin sekä Mäntän sairaalalle pidetään tärkeänä.

OSTETUT LINJA-AUTOVUOROT

Länsi-Suomen lääninhallituksen ostamaa linja-autoliikennettä on kouluaikana välillä Mänttä -Vilppula – Innala sekä Pohjaslahti. Kaupunki on ostanut tähän linjaan kulkemisen myös Pohjaslahdelle aamuin illoin. Liikenne on sovitettu yhteen koulukuljetusten kanssa. Tätä liikennettä täydentää kaupungin ostama vuoro Pohjaslahti – Vilppula – Mänttä tiistaisin läpi vuoden.

Nykyisen ostosopimuksen päätyttyä on selvitettävä vaihtoehtoinen yhteys välille Virrat - Kotala - Pohjaslahti - Vilppula – Mänttä.

Mänttä-Vilppulan kaupunki ja Mäntän koulutuskeskus ostavat liikennettä yhteysvälille Halli-Mänttä. sekä kaupunki on ostanut yhteyden Huhtijärven suunnasta aamuisin Keuruuntien risteykseen.

TAKSA-ALENNUSTEN OSTO

Kaupunki on mukana Tampereen itäisessä seutulippualueessa. Seutulippu on alueella kaikkiin linja-autoihin kelpaava edullinen 30 pv:n älykortti, jolla on rajaton matkustusoikeus. Seutulipun hintaa tukevat valtio ja kunta. Lipputuotteita on useita.

Seutulipun käyttöön saattaa tulla muutoksia joukkoliikennelain valmistelun yhteydessä. Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on käsitellyt hallituksen esitystä joukkoliikennelaiksi ja lausunut mietinnössään myös lippukorvausmallin aikataulusta. Liikenne- ja viestintävaliokunta pitää erittäin tärkeänä, että toimijoille annetaan riittävästi aikaa uuden lippukorvausmallin suunnitteluun ja asiasta sopimiseen. Aikaa pitää olla vähintään yksi vuosi, mikä ottaa huomioon myös EU-oikeuden vaatimukset. Uudesta hintavelvoitteen korvausmallista sovitaan siis myöhemmin eikä seutulipun käytön tämänhetkiseen tilanteeseen asia vielä vaikuta.

Joukkoliikenne yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 31.440	+ 12.000		
Menot	- 167.500	- 217.010		
Netto	- 136.060	- 205.010	- 210.000	- 214.000

Oikeudenhoito ja turvallisuus

Toiminnan kuvaus

Tehtäväalue sisältää löytöeläinpalvelut. Kuluttaja- ja velkaneuvonta ovat siirtyneet valtion vastattaviksi.

Oikeudenhoito ja turvallisuus yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot				
Menot	- 8.340	- 4.000		
Netto	- 8.340	- 4.000	- 4.000	- 4.000

Muu hallituksen alainen toiminta

Toiminnan kuvaus

Tehtäväalue sisältää mm. erilaisille yhteisöille myönnettävät yleisavustukset, kohdistumattomat eläkemenoperusteiset maksut, vuosikulut kameravalvonnasta, kuntalaisten ryhmätapaturmavakuutuksen ja saatavien poistot.

Muu hallituksen alainen toiminta yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot				
Menot	- 90.100	- 83.500		
Netto	- 90.100	- 83.500	- 86.000	- 87.000

KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 230.550	+ 213.790		
Menot	- 3.792.190	- 3.458.138		
Netto	- 3.561.640	- 3.244.348	- 3.325.000	- 3.382.000

SOSIAALILAUTAKUNTA

Sosiaalilautakunnan tehtävänä on tuottaa tarpeen mukaisesti varhaiskasvatuksen palveluja kuntalaisille lainsäädännön edellyttämin perustein.

Sosiaalilautakunnan alaisia toimintoja ovat lautakunta ja lasten päivähoitopalvelut. Muut sosiaalipalvelut Mänttä-Vilppulan kaupunki on päättänyt tuottaa Ylä-Pirkanmaan peruspalvelukuntayhtymästä 1.1.2010 lähtien. Ylä-Pirkanmaan peruspalvelukuntayhtymän toiminta käynnistyi 1.10.2008. Kuntayhtymän järjestämisvastuulle siirtyy sosiaalitoimesta 1.1.2010 alkaen Muut perheiden palvelut, vammaispalvelut, vanhusten avo- ja vanhushuolto ja kehitysvammaisten avohuolto sekä työkeskus ja sosiaalitoimisto.

Sosiaalilautakunnan menoissa ovat työeläkemenoperusteiset maksut sosiaalilautakunnan kaikkien tulosalueiden osalta paitsi ei päivähoiton. Työllistämistukeen varatulla määrärahalla palkataan lasten päivähoitoon yksi työntekijä vuoden 2010 aikana.

Koska sosiaalilautakunnan toiminta muuttuu organisaatiouudistuksessa, aloitetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen hallinnon ja toiminnan yhdistymistä koskeva suunnittelu vuonna 2010 niin, että uusi organisaatio on toiminnassa taloussuunnitelmakaudella.

Varhaiskasvatuksessa päivähoiton hallinnossa käytetään Pro Consona -päivähoitohjelmaa sekä Dynastia-asiakirjahallintaohjelmaa. Päivähoitotoimisto on sijoittunut Vilppulan kunnantalolle. Päivähoiton esimiestyö noudattaa ensivaiheessa pääsääntöisesti aluejakoa.

Lasten varhaiskasvatussuunnitelma ja lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat ovat käytössä koko päivähoitossa Mänttä-Vilppulassa vuodesta 2010 alkaen. Erityislastentarhanopettajien (2 vakanssia) resurssit kohdennetaan siten, että tällä hetkellä toinen toimii 3-6 -v integroidussa ryhmässä ja toinen konsultoiden eri yksiköitä koko päivähoitossa. Erityistä tukea tarvitsevat lapset tavoitetaan mahdollisimman varhain ja tuetaan lapsen kasvua ja kehitystä erilaisissa siirtymäkohdissa.

Lakisäätäinen lastensuojelua koskeva suunnitelma valmistui ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa vuonna 2009. Suunnitelma laadittiin taloussuunnitelmakaudelle 2009-2012. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet otetaan soveltuvin osin huomioon varhaiskasvatuksen tavoitteissa ja toimenpiteissä.

TUNNUSLUVUT	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Voimavarat				
sosiaalijohtaja	1	0		
toimistohenkilöstö	1,5	0		

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+127.800	+10.800		
Menot	-525.130	-435.670		
Netto	-397.330	-424.870	-435.000	-443.000

Lasten päivähoido

Toiminnan kuvaus

Päivähoidon tehtäväalueeseen sisältyy päiväkotien, ryhmäperhepäiväkotien vuorohoitoyksiköiden, perhepäivähoidon ja päivähoidon hallinnon toiminnot. Kaupungissa toimii kuusi päiväkotia, kolme ryhmäperhepäivähoitoyksikköä joista kahdessa järjestetään vuorohoitoa ja 20 perhepäivähoitajaa.

Päivähoitotoimistossa työskentelee toimistohenkilö (60 %). Toimisto sijaitsee sosiaalitoimiston yhteydessä Vilppulan kunnantalolla. Päivähoidonohjaajien työtilat sijaitsevat erillään päivähoitotoimistosta Mäntän ja Vilppulan keskustajamissa.

Mäntän taajamassa esiopetusta järjestetään vain päiväkotien yhteydessä sivistystoimen alaisuudessa, mutta päivähoidonohjaajan organisoimana ja päivähoidon henkilöstöllä. Vilppulan, Kolhon ja Pohjaslahden taajamissa esiopetus järjestetään täysin sivistystoimen alaisuudessa koulujen yhteydessä. Vilppunkosken päivähoitokeskuksessa ja Kolhon päiväkodilla järjestetään osapäivähoitoa sitä tarvitseville esikoululaisille.

Painopistealueet

Vuorohoitoyksiköiden yhteistyö käynnistyy vuoden 2010 alusta työntekijöiden yhteiskäytöllä yksiköiden välillä. Vuorohoitoa järjestetään juhlapyhien aikana vain yhdessä yksikössä ennalta ilmoitettujen tarpeiden mukaisesti. Järjestelyillä pyritään vähentämään määräaikaisten työntekijöiden ja sijaisten käyttöä.

Mahdollisten loppuvuonna 2009 tehtyjen päätösten mukaisesti päivähoidon ja sivistystoimen yhdistämistä työstetään. V. 2010 aikana käynnistetään yhdessä sivistystoimen kanssa suunnitellusti esiopetusryhmien jakaminen eri yksiköihin päivähoitotarpeiden mukaisesti.

Seurataan yksiköiden käyttöasteita. Reagoidaan käyttöasteiden muutoksiin mahdollisimman nopeasti.

Työntekijöiden täydennyskoulutusvelvoitteesta huolehditaan sekä työnantajan järjestämien koulutusten avulla että kannustamalla omaehtoiseen koulutukseen.

Kiertävän erityislastentarhanopettajan tuella pystytään panostamaan entistä enemmän erityistä tukea tarvitsevien lasten päivähoidon sekä heidän kanssaan työskentelevien työntekijöiden osaamiseen ja jaksamiseen.

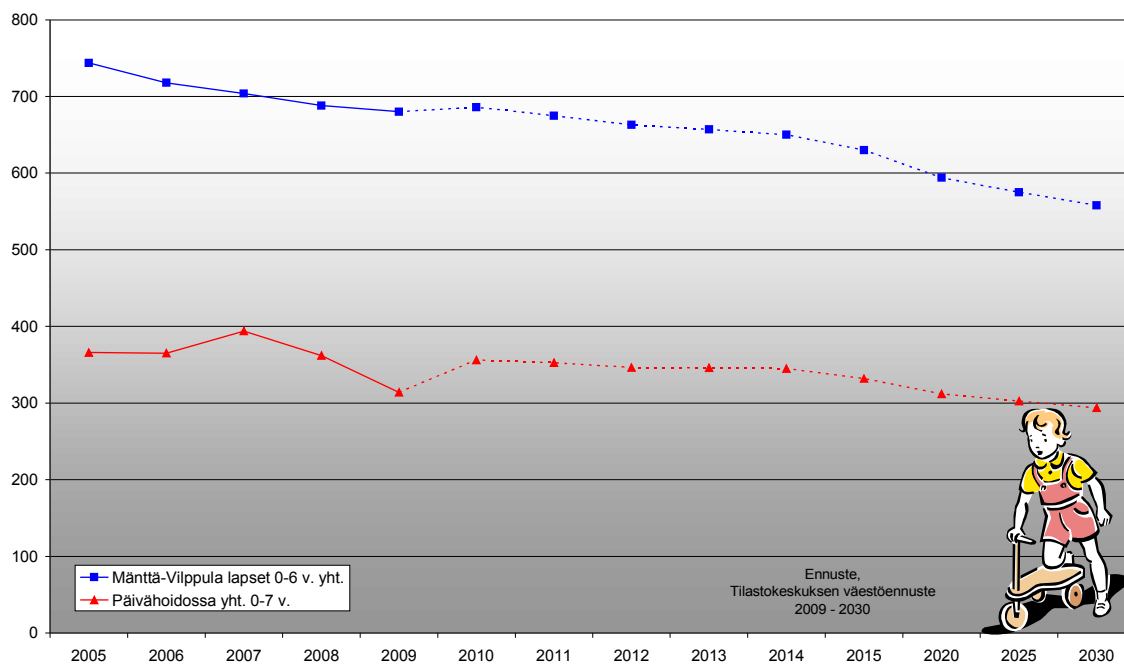
Lasten päivähoido yhteensä

TUNNUSLUVUT	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Läsnäolopäivät				
Päiväkodit	31 010	33 500		
Perhepäivähoido	33 120	21 500		
Läsnäolopäivät yhteensä	64 130	55 000		
Hoitopaikat				
Perhepäivähoido	94	90		
Vuorohoido	30	26		

Ryhmäperhepäivähoito	33	12		
Päiväkotipaikat	195	237		
Voimavarat				
Päivähoidon ohjaaja	2	2		
Toimistohenkilöstö	0,7	0,6		
Lastentarhanopettaja	10,78	12,12		
Lastenhoitajat	13,1	20,8		
Ryhmäperhepäivähoitajat	15	12		
Perhepäivähoitajat	22	20,5		
Henkilökohtainen avustaja		-		
Ryhmäavustaja	1,93	1		
Oppisopimusopiskelija	2,6	-		
Työllistetyt	1	1		

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+545.250	+524.740		
Menot	-3.576.830	-3.661.937		
Netto	-3.031.580	-3.137.197	-3.2160.000	-3.270.000

Lapsia Mänttä- Vilppulassa sekä päivähoiton käyttö

SOSIAALILAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+5.213.350	+535.540		
Menot	-20.631.050	-4.097.607		
Netto	-15.417.700	-3.562.067	-3.651.000	-3.713.000

YLÄ-PIRKANMAAN PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ

Mäntän, Ruoveden ja Vilppulan valtuustot päättivät 25.8.2008 osana Kunta- ja palvelurakennemuutoksen toteutusta Ylä-Pirkanmaan peruspalvelukuntayhtymän (YPEK) perustamisesta 1.10.2008 alkaen. YPEK on kunta- ja palvelurakennelain mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alue Ylä-Pirkanmaalla. Kuntayhtymän järjestämisvastuulle määriteltiin tuolloin siirrettäväksi perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoidon tilaajavastuu 1.1.2009 lukien ja sekä sosiaalitoimen palveluiden osalta vanhushuolto sekä kehitysvammahuollon avopalvelut vuoden 2009 aikana. Sen jälkeen Mänttä-Vilppulan ja Ruoveden valtuustot päättivät 15.6.2009, että ne siirtävät koko sosiaalitoimen palveluiden järjestämisvastuun lukuun ottamatta lasten päivähoitoa YPEK:ille 1.1.2010 alkaen. Päätösten mukaisten sosiaalitoimen palveluiden henkilöstö siirtyy YPEK:in palvelukseen Kunta- ja palvelurakennemuutoksen puitelain 13 §:ssä määritellyllä tavalla 01.01.2010 alkaen. Siirtyvää henkilökuntaa on n. 300 vakituisissa viroissa ja toimissa.

YPEK:n oma palvelutuotanto käynnistyy 1.1.2010. Kyseessä on siis ensimmäinen varsinainen toimintavuosi. Vuonna 2009 toiminta on muodostunut oman palvelutuotannon käynnistämisen valmistelusta ja terveydenhuollon palvelusopimusten valmistelusta ja seurannasta.

VÄESTÖENNUSTE / YPEK

RUOVESI	2008	2010	2012	2015	2025	MUUTOS	MUUTOS	MUUTOS
						2008-2012	2008-2015	2008-2025
YHTEENSÄ	5 132	5 034	4 947	4 848	4 697	-185	-284	-435
Ikäluokat								
0 - 6	294	265	253	246	233	-41	-48	-61
7 - 16	549	522	487	452	403	-62	-97	-146
17 - 19	157	179	170	152	127	13	-5	-30
20 - 64	2 735	2 642	2 537	2 410	2 163	-198	-325	-572
Yli 65-vuotiaat yht.	1 397	1 426	1 500	1 588	1 771	103	191	374
Yli 75-vuotiaat yht.	727	754	758	773	962	31	46	235
Yli 85-vuotiaat yht.	167	196	223	257	284	56	90	117

MÄNTTÄ-VILPPULA	2008	2010	2012	2015	2025	MUUTOS	MUUTOS	MUUTOS
						2008-2012	2008-2015	2008-2025
YHTEENSÄ	11 645	11 432	11 253	11 038	10 590	-392	-607	-1 055
Ikäluokat								
0 - 6	688	686	663	630	575	-25	-58	-113
7 - 16	1 204	1 138	1 123	1 078	996	-81	-126	-208
17 - 19	414	408	361	372	341	-53	-42	-73
20 - 64	6 618	6 387	6 088	5 682	4 851	-530	-936	-1 767
Yli 65-vuotiaat yht.	2 721	2 813	3 018	3 276	3 827	297	555	1 106
Yli 75-vuotiaat yht.	1 409	1 423	1 451	1 500	2 032	42	91	623
Yli 85-vuotiaat yht.	388	412	441	496	569	53	108	181

Suunnitelmakauden loppuun mennessä yli 85-vuotiaiden määrä lisääntyy YPEK:n yhteistoiminta-alueella yhteensä 109 hengellä ja vuoden 2010 loppuun mennessä n. 200 hengellä. Työssä käyvä ikäryhmä (20-65-vuotiaat) pienenee vuoteen 2012 mennessä n. 730 hengellä ja vuoteen 2015 mennessä n. 1260 hengellä.

Kelan indeksillä kuvattava sairastavuus on kehittynyt alueella vuosina 2005-2008 seuraasti:

SAIRASTAVUUSINDEKSI 2005-2008 (Lähde Kela-terveyspuntari lokakuu 2009)
100 = Koko maan indeksi

	Ikävakiomaton		Ikävakioitu	
	2005	2008	2005	2008
Mänttä-Vilppula	130,5	131,9	107,2	105,3
Ruovesi	139,8	150,7	106,2	111,1
Pirkanmaa	96,6	96,1	97,0	97,0

Sairastavuusindeksi perustuu kolmeen tilasto- ja rekisterimuuttuajaan:

- kuolleiden osuus väestöstä
- työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus 16–64-vuotiaista
- erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuus väestöstä

Ikävakioidussa sairastavuusindeksissä on otettu huomioon väestön ikärakenne, joka vaihtelee alueittain suuresti. Vakioitu indeksi kertoo, mikä olisi kunnan sairastavuus, jos kunnan ikärakenne olisi täsmälleen samanlainen kuin koko maassa. Vakioimaton indeksi siis kuvaa paremmin kunnan todellista sairastavuutta.

Sekä väestön ikääntyminen että sairastavuus heijastuvat suoraan sosiaali- ja terveystoimen palvelutarpeeseen ja kysyntään ja siten kustannustasoon ja menojen kasvuun.

Väestöllinen huoltosuhde alueella heikkenee ennusteen mukaan seuraavasti:

VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE 2010 – 2025

(Lähde: Tilastokeskus 30.9.2009)

	2010	2015	2025
Mänttä-Vilppula	62,7	78,5	95,9
Ruovesi	71,0	82,1	97,6
Pirkanmaa	51,1	58,4	66,8

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 -vuotiaiden määrään, eli lapsia ja vanhuksia 100 työikäistä kohti

Koska alueella alle 15-vuotiaiden määrä vähenee, huoltosuhteen heikkeneminen johtuu nimenomaan vanhusväestön lisääntymisestä. Huoltosuhteen rakenne tulisi huomioida tulevaisuudessa resurssien kohdentamisessa.

Väestöennusteet yhdessä taloustaantumaaan liittyvän työttömyyden kanssa asettavat erityisiä paineita YPEK:n sosiaalitoimen palvelutuotannon ja terveydenhuoltopalveluiden järjestämisessä lähitulevaisuudessa.

Perusterveydenhuolto

Kuntayhtymän järjestämisvastuulle on siirretty 1.1.2009 alkaen kaikki kansanterveyslaissa (66 / 1972) kunnalle määrätty tehtävät, pois lukien ympäristöterveydenhuolto. Myös laboratorio- ja kuvantamispalvelut järjestetään kuntayhtymän toimesta. Sosiaalitoimen palveluiden osalta kuntayhtymän järjestämisvastuulle ovat siirtyneet 1.1.2009 perhe- ja kasvatusneuvolapalvelut, päihdehuollon avopalvelut sekä mielenterveyspalvelut.

Perusterveydenhuollon palvelut tuottaa Pirkanmaan sairaanhoitopiirin Ylä-Pirkanmaan terveydenhuoltoalueen tulosityksikkö, joka vastaa edellä mainittujen kansanterveyslain mukaisten ja eräiden sosiaalihuollon palveluiden tuottamisesta. Ylä-Pirkanmaan terveydenhuoltoalueen muodostavat Mänttä-Vilppulan kaupungin ja Ruoveden kunnan vastuualueet, joiden osalta laaditaan erilliset budjetit.

Palveluista sovitaan vuosittaisissa palvelusopimuksissa.

Vuodelle 2010 neuvoteltu palvelusopimus sisältää:

- Terveysneuvonta
- Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto
- Kotisairaanhoito ja sairaanhoidon vastaanotto
- Lääkäri vastaanotot ja terveyskeskuspäivystys
- Hammashuolto
- Vuodeosastohoito
- Kuntoutus
- Apuvälinelainausta
- Työterveyshuolto
- Erityispalvelut: erityistyö, perheneuvonta, päihdehuolto, mielenterveystyö, puheterapia ja psykiatrinen päivätoiminta
- Sairaankuljetus
- Laboratorio- ja kuvantamispalvelut

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin perussäännön mukaan Mänttä-Vilppulan kaupunki ja Ruoveden kunta ovat velvollisia kattamaan toiminnasta mahdollisesti syntyvän alijäämän ja oikeutettuja saamaan palautuksena mahdollisen ylijäämän euromääräisen käyttönsä mukaisessa suhteessa. Lopullinen kustannus muodostuu terveydenhuoltoalueen toteutuneiden nettomenojen perusteella kuntien toteutuneen käytön mukaisessa suhteessa. Perusterveydenhuollon osalta on siis ratkaisevaa, missä laajuudessa palvelutuotanto toteutetaan ja miten talousarvion mukaiset kustannukset ja esim. ulkokuntien myyntituotot toteutuvat.

Kaupungin talousarviossa perusterveydenhuoltoon on budjetoitu YPEK:n palvelusopimuksen mukaisen maksuosuuden lisäksi myös eläkemenoperusteisia maksuja yhteensä 291.800 euroa.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon palvelujen osalta peruspalvelukuntayhtymä on vastannut 1.1.2009 alkaen jäsenkuntien puolesta palvelusopimusten laadinnasta ja allekirjoittamisesta sekä sopimuksia koskevista neuvotteluista Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kanssa. YPEK toimii siis erikoissairaanhoidon palvelujen tilaajana.

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri tuottaa Mänttä-Vilppulan kaupungille ja Ruoveden kunnalle kaikki erikoissairaanhoidon palvelut. Palveluista sovitaan vuosittaisissa palvelusopimuksissa.

Varsinaisten palveluostojen lisäksi erikoissairaanhoidon talousarvio sisältää myös erityisvelvoitemaksun, joka on vuonna 2010 10,20 € / asukas. Erityisvelvoitemaksulla sairaanhoitopiiri rahoittaa mm. potilasvahinkovakuuttamista ja erityisiä alueellisia velvoitteita mm. kriisi- ja epidemiavalmiuden ylläpidosta. Terveystalouden talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain sairaanhoitopiirin tilasto- ja raportointijärjestelmästä.

Erikoissairaanhoidon on budjetoitu YPEK:n palvelusopimuksen mukaisen maksuosuuden lisäksi eläkemenoperusteisia maksuja yhteensä 504.400 euroa.

Sosiaalitoimi (sisältää yhtymähallinnon)

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot		+ 4.887.090		
Menot		- 18.348.550		
Netto		-13.461.460	-13.684.920	- 13.912.090

Perusterveydenhuolto

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	-			
Menot	-9.218.700	- 9.572.800		
Netto	-9.218.700	- 9.572.800	- 9.764.256	- 9.959.541

Erikoissairaanhoidon

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	-			
Menot	-12.681.330	- 12.931.000		
Netto	-12.681.330	- 12.931.000	- 13.189.620	- 13.453.412

YPEK YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot		+ 4.887.090		
Menot	-103.500	- 40.056.250		
Netto	-103.500	- 35.169.160	- 35.162.276	- 36.475.292

TURVAPAIKANHAKIJAT (KH)

Turvapaikanhakijat – kustannuspaikka siirretään vuoden 2010 alusta lukien suoraan kaupunginhallituksen alaisuuteen käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Talousarviovaiheessa se esitetään tässä erillisenä, kaupunginhallituksen tulosalueen vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi edellisvuoteen verrattuna.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.3.2009 § 15 päätösehdotuksen, minkä mukaan TE-keskus ja Mänttä-Vilppulan kaupunki ovat valmiit vastaanottamaan turvapaikan hakijoita, joiden iät vaihtelevat n. 7-15 vuoden välillä. Kaupungin tehtävänä on hallinnoida alaikäisten turvapaikkahakijalasten sijoittamista ostaa turvapaikkahakijalapsille lastensuojelulain mukaiset palvelut. Lasten määrä voi olla enintään 20.

Mänttä-Vilppulan kaupunki pyysi TE-keskuksen toimeksiannosta tarjouksia turvapaikkahakijalasten ryhmäkotipalvelujen tuottamiseen. Tarjouskilpailun perusteella kaupunki valitsi Siivet Oy:n turvapaikkahakijalasten ryhmäkotipalvelujen tuottajaksi. Kaupunki teki keväällä 2009 asiaa koskevat sopimukset Siivet Oy:n ja TE-keskuksen kanssa kaupunginvaltuuston 9.3.2009 § 15 päätöksessä edellytetyllä tavalla.

Siivet Oy aloitti toimintansa alaikäisten turva-paikanhakijoiden ryhmä- ja perheryhmäkotina 7.4.2009. Yksikössä on kaksikymmentä paikkaa, joista kahdeksan otettiin käyttöön 7.4.2009. Turvapaikanhakijalapsia tuli yksi lisää 4.6.2009 ja kuusi henkilöä 16.7.2009. Vuoden 2010 sopimusneuvotteluissa kaupungin, TE-keskuksen ja Siivet OY:n kesken, sovittiin kaupungin palveluostosta vuodelle 2010. Osto on mitoitettu keskimäärin 16 asiakkaan mukaan vuoden aikana.

TE-keskuksen ja kaupungin välisen sopimuksen mukaan kaikki vastaanottotoiminnan ja toimintaan liittyvät muut sopimuksessa eritellyt kulut sekä hallintokulut korvataan kaupungille täysimääräisesti. Mänttä-Vilppulan kaupunki tekee TE-keskukselle lopullisen selvityksen toteutuneista korvattavista kustannuksista seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Selvityksen perusteella TE-keskuksen ja kaupungin väliset tulonsiirrot oikaistaan sopimusten mukaisiksi. Sopimusta tarkastetaan kustannusten osalta vuosittain ja tarvittaessa useamminkin.

	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot		+ 1.549.400		
Menot		- 1.539.400		
Netto		+ 10.000		

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen hallinto

Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunnan ja sivistystoimen hallinnon henkilöstön tehtävänä on turvata kuntalaisille heille kuuluvat esiopetuksen, perusopetuksen, toisen asteen yleissivistävän opetuksen, vapaan yleissivistävän opetuksen peruspalvelut sekä vapaa-ajan ja kulttuurin palvelut. Sivistysjohtaja ja kolme toimistosihteeriä muodostavat sivistystoimiston henkilökunnan. Kaikki sihteerit toimivat Mäntän kaupungintalolla.

Hallinnon tehtäväalue käsittää sivistyslautakunnan ja –toimiston (koulutoimisto). Sivistyslautakunta sivistysjohtaja esittelijänään valvoo sivistystointa ja päättää sitä koskevan lainsäädännön toteuttamisesta kunnassa sekä sivistystoimen talousvalvonnasta.

Painopistealueet

Sivistystoimisto huolehtii hallinnon tulosalueella sivistyslautakunnan päätöskien valmistelusta ja toimeenpanosta, oppivelvollisuusasioista, koulukuljetuksista, tiedottamisesta, valtionosuusasioista, keskushallinnon ja aluehallinnon määräämistä selvityksistä, asioinnista etujärjestöjen ja sidosryhmien kanssa sekä sivistyslautakunnan alaisten tulosalueiden työsopimusasioiden hoidosta. Lisäksi sivistysjohtajalle on siirretty joukkoliikenneasiat.

Sivistystoimen hallinto yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 13.130	+ 11.500		
Menot	- 244.730	- 223.470		
Netto	- 231.600	- 211.970	- 217.000	- 221.000

Esiopetus

Toiminnan kuvaus

ESIOPETUSOPPILAAT

Tilastointipäivä 20.9.

	07-08	08-09	09-10
Vilppulankosken koulu	48	43	31
Kolhon koulu	16	10	7
Pohjaslahden koulu	1	2	2
Savosenmäen koulu	71	58	47
Yhteensä	136	113	87

Kaikilla lapsilla Suomessa on ollut oikeus osallistua esiopetukseen 1.8.2001 alkaen. Esiopetus on lapselle vapaaehtoista, mutta kunta on velvollinen järjestämään alueellaan asuville lapsille esiopetusta oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Esiopetuksen koulumatkaetus on ollut voimassa 1.8.2004 lähtien. Esiopetusta tulee antaa vähintään 700 tuntia vuodessa ja lapsen työpäivään saa kuulua enintään viisi oppituntia. Esiopetus on osa Mänttä-Vilppulan kaupungin järjestämiä koulutuspalveluita. Esiopetus rakentuu valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden pohjalle sekä paikallisiin opetussuunnitelmiin.

Mänttä-Vilppulassa esiopetusta järjestetään peruskouluissa erillisryhmissä, peruskoulun yhdysluokassa ja päiväkodissa erillisryhmissä. Päiväkodin yhteydessä olevien esiopetusryhmien käytännön asiat hoitaa päivähoidonohjaaja, mutta hallinnollisesti ryhmät kuuluvat Savosenmäen kouluun.

Tulosityksikkö	Kustannuspaikka
Esiopetus	Kolhon koulu yksi esiopetusryhmä, 7 lasta Pohjaslahden koulu yhdysluokka 0-2 lk., 2 lasta Savosenmäen koulu Savosenmäen päiväkot yksi esiopetusryhmä ryhmä, 21 lasta Sarapuiston päiväkot kaksi esiopetusryhmää, 26 lasta Vilppulankosken koulu kaksi esiopetusryhmää, 31 lasta

Painopistealueet

Esiopetuksessa lapselle taataan tasavertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja koulun aloittamiseen monipuolisten lapsen kasvulle ja kehittymiselle tärkeiden työtapojen avulla. Painopistealueena ovat sosiaalisten ja eettisten valmiuksien, suullisen ilmauksen, kielen havainnoinnin ja kirjallisuuden sekä matemaattisiin taitojen kehittäminen leikin ja toiminnallisuuden avulla.

Esiopetus yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot				
Menot	- 530.330	- 539.095		
Netto	- 530.330	- 539.095	- 553.000	- 562.000

Peruskoulutus

Toiminnan kuvaus

OPPILASMÄÄRÄT KOULUITTAIN

Tilastointipv. 20.9.

	07-08	08-09	09-10
Vilppulankosken koulu	240	247	249
Kolhon koulu	66	75	74
Pohjaslahden koulu	19	19	15
Savosenmäen koulu	360	369	366
Vilppulan yhteiskoulu	176	164	173
Koskelan yläkoulu	222	193	170
Harjaantumisopetus	16	16	15
Yhteensä	1099	1083	1062

Toiminta-ajatus

Perusopetus on osa Mänttä-Vilppulan kaupungin järjestämiä koulutuspalveluita. Perusopetus rakentuu valtakunnallisten säädösten ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden pohjalle sekä Mäntän ja Vilppulan tekemille linjauksille.

Perusopetuksen opetussuunnitelmajärjestelmän osia ovat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta, Opetushallituksen 16.1.2004 hyväksymät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, Mäntän ja Vilppulan kuntien perusopetuksen opetussuunnitelmat sekä koulujen rehtoreiden laatimat perusopetusasetuksen mukaiset opetussuunnitelmaan liittyvät vuosittaiset suunnitelmat. Nytemmin sivistyslautakunta on asettanut työryhmän päivittämään ja yhtenäistämään perusopetussuunnitelmaa.

Tulosyksikkö	Kustannuspaikka
Peruskoulutus	Vilppulankosken koulu Kolhon koulu Pohjaslahden koulu Savosenmäen koulu Koskelan alakoulu Vilppulan yhteiskoulu Koskelan yläkoulu Harjaantumisopetus Vilppulankosken koulu/aamu- ja iltapäivät. Kolhon koulu/aamu- ja iltapäivät. Pohjaslahden koulu/aamu- ja iltapäivät. Savosenmäen koulu/iltapäivät. Koskelan alakoulu/iltapäivät. Harjaantumisopetus/iltapäivät. Muut yhteiset toiminnot (kuljetus, opetuspalv. ostot/myynnit)

Koulujen yhteydessä järjestetään aamu- ja/tai iltapäivätoimintaa. Mikäli kunta järjestää ao. toimintaa, vähintään 300 tunnin järjestämisestä saa valtionosuutta, mutta lain mukaan kunnan ei ole pakko järjestää edellä mainittua toimintaa.

Painopistealueet

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet on hyväksytty 16.1.2004. Mäntän ja Vilppulan opetussuunnitelmat on syytä yhdistää yhtenäiseksi Mänttä-Vilppulan perusopetuksen opetussuunnitelmaksi, joka täydentää valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita. Yhdistäminen tehdään työryhmässä, jonka jäsenet on nimetty eri koulumuodoista ja kouluilta. Lisäksi koulukohtaisesti opetussuunnitelmassa voidaan painottaa jonkin koulun omia erityispiirteitä ja mahdollisuuksia.

Kaupungissa ei ole koulukuraattoripalvelua. Niinpä sivistyslautakunta esitti edellisvuonna koulukuraattorin toimen perustamista ja kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen. Tänä vuonna toimi täytetään julkisen haun kautta. Viime vuosina erityisoppilaiden määrä on kasvanut muun Suomen tavoin, oppilaiden erityisopetuspäätökset on saatettu ajan tasalle ja opetus että avustajatarve on pyritty toteuttamaan erityisopetuspäätösten mukaisesti. Erityisopetuspäätökset ovat salaisia. Lukuvuonna 2009–2010 Mänttä-Vilppulan kaupungissa on 73 erityisopetussiirtopäätöstä omaavaa oppilasta. 11-vuotisen oppivelvollisuuden omaavia lapsia on 22, lisäksi 3 esiopetusoppilaalla on 11-vuotinen oppivelvollisuus. Osa-aikaista erityisopetusta on lv. 2008-09 saanut 259 oppilasta.

Savosenmäen ja Vilppulankosken kouluissa toimii yksi ja Vilppulan yhteiskoulussa kaksi erityisopetusryhmää sekä Savosenmäen koulun yhteydessä Mäntänvuoren harjaantumisopetus. Yläkouluilla on neljä erityisopettajan virkaa. Erityisopetusluokan oppilaat integroidaan mahdollisimman paljon muihin luokkiin muutenkin kuin taito- ja taideaineissa varsinkin Koskelan yläkoulussa. Yhteistyötä opetuksen järjestämisessä tehdään paljon perhekotien kanssa.

Mänttä-Vilppulan kaupunkiin on saatu turvapaikanhakijoita, jotka ovat sijoittuneet ryhmä- ja perhe koti Siivet OY:öön. Nytemmin yksikössä on sekä ala-, että yläkouluikäisiä lapsia. Perusopetuksen ja Siivet Oy:n roolijako opetuksen järjestämisessä on sovittu sellaiseksi, että Siivet Oy tarjoaa opintotoimintaa ennen varsinaista valmistavaa opetusta ja kaupungin sivistystoimi järjestää valmistavaa opetusta omissa kouluissaan lapsen ikätason mukaan tai integroi lapset suoraan koululuokkiin milloin se on mahdollista. Turvapaikkahakijalapsista yläkouluikäisille (9 nuorta) on perustettu oma ryhmä Koskelan yläkouluun ja heille järjestetään valmistavaa opetusta päätavoitteena että he saavat aikanaan päättötodistuksen ja voivat jatkaa opintojaan toisella asteella. Alakouluikäiset neljä (4) lasta on integroitu Savosenmäen kouluun eri luokille (ainakin osa heistä on saanut valmistavaa opetusta jo muualla). Sen lisäksi heille järjestetään lisää tunteja, esim. S2-kielen, ympäristötiedon, biologia/maantiedon ja historian tunteja. Lisäksi on huomattava, että kaupungissa on muitakin maahanmuuttajalapsia kuin turvapaikanhakijalapsia.

Kirjanpidollisesti maahanmuuttajaopetukseen on luotu oma tunniste, jotta kustannukset saadaan eriteltyä ja saadaan niiden mukaan valtiolta korvaus takautuvasti.

Erityistä huomiota kiinnitetään mahdollisiin koulupudokkaisiin. Pyritään siihen, että kaikki oppilaat saisivat perusopetuksen päättötodistuksen ja yhteistyötä tehdään Mäntän seudun koulutuskuntayhtymän (MSKK:n) Työpaja –hankkeen kanssa.

Vilppulankosken koulun ja Vilppulan yhteiskoulun teknisen työn tila vaativat saneerauksen ja laajennuksen jo työturvallisuuden takia ja siihen investoiminen on nähty erittäin tärkeäksi myös työsuojelullisesti. Teknisen työtila –hankkeeseen saatiin valtionosuutta lähes 0,5 miljoonaa euroa ja hankkeen toteuttaminen aloitettiin kesäkuussa 2009. Tilojen pitäisi olla valmiit ensi lukuvuonna syksyllä 2010. Savosenmäen ja Vilppulan yhteiskoulun pihasuunnittelua pyydetään.

Lukuvuoden 2009-2010 tuntikehys on pyritty pitämään edellislukuvuoden tuntikehysten rajoissa tai sitä on pienennetty. Opetusryhmien muodostamisessa pyritään opetusryhmien tasapuoliseen kokoon kuitenkin paikalliset erityispiirteet huomioiden.

Lukuvuonna 2009-2010 perusopetuksen opettajakuntaan kuuluu:

- rehtoreita 4 ja rehtori-luokanopettajia 2
- luokanopettajia 31,5, joista epäpäteviä 1
- lehtoreita 24
- erityisopettajia 12, joista epäpäteviä 1
- aineenopettajia ja tuntiopettajia 8, joista epäpäteviä 2

Sivistyslautakunta esittää yhden määräaikaisen luokanopettajan viran perustamista Savosenmäen kouluun toista luokkaa varten 1.8.2010, koska toisen luokan oppilasmäärä on tuolloin 64 oppilasta ja luokkakoko kahdelle luokanopettajalle muodostuu liian suureksi.

Opettajavirat pyritään täyttämään muodollisesti pätevillä opettajilla. Opettajakunnan yhteiset VESO-koulutuspäivät (3 päivää) ovat virkarehtoreiden ja sivistysjohtajan päätettävissä luottamusrehtoreiden kouluissa ja pidetään lukuvuoden aikana.

Vuonna 2010 yksikköhinta pyritään pitämään mahdollisemman alhaisena. Haastetta yksikköhinnan muodostumiseen tuo opettajakunnan yleinen palkkojen kasvukehitys.

Peruskoulutus yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 65.210	+ 54 810		
Menot	- 8.009.660	- 7.897.423		
Netto	- 7.944.450	- 7.842.613	- 8.039.000	- 8.175.000

Lukiokoulutus

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutus on osa Mänttä-Vilppulan järjestämiä koulutuspalveluita. Lukiokoulutus rakentuu valtakunnallisten säädösten ja lukion opetussuunnitelman perusteiden pohjalle sekä Mäntän kaupungin lukion opetussuunnitelmaan. Lukio on nuorille väylä jatko-opiskeluun joko toiselle tai korkea-asteelle.

Mäntän lukion tärkein tehtävä on toimia yleislukiona, lukiokoulutuksen tarjoavana sekä ylioppilastutkintoon valmistavana oppilaitoksena painottaen lentopalloa. Nytemmin suunnitellaan yhteistyön kehittämistä ammatillisen koulutuksen kanssa, koska Mänttä-Vilppulassa koulut sijaitsevat fyysisesti samassa pihapiirissä ja koska lukion opiskelijamäärä on viimeisen kymmenen vuoden ajanjaksona ollut runsaasti aleneva.

OPPILASMÄÄRÄT LUKIO

Tilastointipäivä 20.9.

	07-08	08-09	09-10
Opiskelijat	180	181	159
Etäopiskelijat	8	6	2
Yhteensä	188	187	161

Painopistealueet

Uuteen opetussuunnitelmaan on siirrytty. Uusi opetussuunnitelma edellyttää valtakunnallisten syventävien kurssien järjestämistä sekä erityisen tuen ja oppilashuollon järjestämistä lukiossa. Ylioppilastutkinnon muutokset edellyttävät myös syventävien kurssien järjestämistä.

Mäntän lukiossa toimii Lentopalloakatemia yhteistyössä Mäntän seudun koulutuskeskuksen ja Pirkanmaan ammattikorkeakoulun Mäntän toimipisteen kanssa. Lukiolaiset voivat halutessaan suorittaa valtakunnalliset diplomit kuvataiteessa, liikunnassa ja teatteritaiteessa. Lisäksi kevätlukukaudella lukiolaiset voivat osallistua valtakunnalliseen suullisen viestinnän tutkintoon englannin ja ruotsin kielissä sekä äidinkielessä. Kansainvälisinä hankkeina voi mainita Global me –kansainvälisyyskurssin ja yhteistyöprojektin varsovalaisen koulun kanssa. Huomattava on yhteistyösopimus Pirkanmaan ja Tampereen ammattikorkeakoulujen kanssa, jonka mukaan lukiolainen voi suorittaa opintoja ko. ammattikorkeakouluissa.

Lukuvuonna 2009-2010 lukio-opetuksen opettajakuntaan kuuluu rehtori, kymmenen lehtoria ja yksi tuntiopettaja sekä yksi yläkoulun kanssa yhteinen tuntiopettaja.

Lukion aloittaneista n. 93 % suorittaa ylioppilastutkinnon 3 vuodessa.

Lukiokoulutus yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 20.000	+ 20.000		
Menot	- 1.132.540	- 1.172.192		
Netto	- 1.112.540	- 1.151.192	- 1.181.000	- 1.201.000

Tuki- ja ostopalvelut

Toiminnan kuvaus

Kustannuspaikka Ammattiopetus sisältää Kuntien eläkevakuutuksen eläkemenoperusteisia eläkemaksuja (105 800 €), jotka jäivät peruskunnan maksettaviksi Mäntän kauppaoppilaitoksen siirrettyä kaupungilta kuntayhtymälle.

Ammattikorkeakoulun kustannuspaikalle on talousarviossa varattu avustusta Pirkanmaan Ammattikorkeakoulun opiskelijoiden vuokratukeen opiskelija-asunto Valkamaan sekä Mänttä-Vilppulan kaupungin osuus (25 000 euroa) Pirkanmaan maakuntakorkeakoulun korkeakoulu-asiamiehen palkkauskustannuksiin.

Painopistealueet

Pyritään siihen, että Pirkanmaan ammattikorkeakoulun Mäntän toimipisteeseen riittää opiskelijoita ja toiminta säilyy Mäntässä. Opetusta kehitetään huomioiden työvoimapoliittiset tarpeet.

Tuki- ja ostopalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot				
Menot	- 134.100	- 142.800		
Netto	- 134.100	- 142.800	- 146.000	- 149.000

Muut sivistys- ja opetuspalvelut

Toiminnan kuvaus

Kirjasto- ja tietopalvelut ovat lakisääteisiä kunnallisia peruspalveluja. Kirjaston tavoitteena on edistää väestön mahdollisuuksia sivistykseen, tiedonhakuun, opiskeluun ja kansalaistaitojen kehittämiseen. Kirjallisuuden, musiikin, elokuvien ja taiteen välittäjänä sekä näyttelyiden ja tapahtumien järjestäjänä kirjasto on mukana toteuttamassa taidekaupungin strategiaa.

Mänttä-Vilppulan kaupunginkirjaston toimipisteitä ovat Mäntän, Vilppulan Kolhon ja Pohjaslahden kirjastot. Lisäksi vaihtuvia siirtokokoelmia on sairaalassa ja viidellä palvelutalolla.

Autere –opisto mahdollistaa elinikäistä oppimista ja tukee persoonallisuuden monipuolista kehittämistä ja elämänhallintaa.

Kulttuurin osuus kuntastrategiassa painottuu. Mänttä-Vilppula tunnetaan erityisesti taidekaupunkina.

Musiikkiopetuspalvelut ostetaan Virtain kaupungin omistamalta Merikanto-opistolta. Opetuspalveluita ostetaan 91 000 eurolla, millä summalla palvelua on ostettu myös vuonna 2009.

Painopistealueet

Kirjastojen painopistealueina on ylläpitää asiakaspalvelun hyvää laatua ja tarjota riittävästi uudistuvaa, monipuolista aineistoa eri ikä- ja väestöryhmille. Kirjasto osallistuu Piki-kimpan palveluiden kehittämiseen. Vuoden aikana mm. otetaan käyttöön uusi entistä monipuolisempi verkkokirjasto ja aloitetaan verkosta ladattavien e- kirjojen lainaaminen.

Tavoitteeksi lainojen määrässä kirjasto asettaa 158 000 ja kävijämääräksi yhteensä 82 000.

Vapaa sivistystyö tarjotaan Autere -opiston kautta: tarjotaan monipuolista kuntalaisten tarpeet huomioonottavaa opetusta joustavin opetusjärjestelyin.

Taiteen imagollinen merkitys säilyy. Järjestetään laadukkaita kuvataidenäyttelyjä ym. tilaisuuksia. Kaupunki tukee merkittävimmin suurimpia tapahtumia, kuten kuvataideviikkoja ja musiikkijuhlaa.

Muut sivistys- ja opetuspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 74.200	+ 58.400		
Menot	- 1.223.450	- 1.254.764		
Netto	- 1.149.250	- 1.196.364	- 1.226.000	- 1.247.000

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 172.540	+ 144.710		
Menot	- 11.274.810	- 11.229.744		
Netto	- 11.102.270	- 11.085.034	- 11.362.000	- 11.555.000

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Vapaa-aikalautakunnan vastuualue sisältää nuorisotoimen ja liikunta- ja vapaa-aikatoimen tehtävät. Vapaa-aikalautakunnan tehtävänä on organisoida toiminta liikunta- ja vapaa-ajanviettopaikoissa, kehittää liikuntaa ja luoda kaupungin tavoitteita tukeva strategia toimialueen mahdollisuuksien parantamiseksi.

Teknisellä toimella on liikunta- ja vapaa-ajanviettopaikkojen operatiivinen vastuu ja niihin liittyvä talousvastuu. Vapaa-aikatoimen talousarvioon sisältyy lautakunnan hallintomenojen lisäksi urheilijoiden stipendit ja valmennustuki, liikuntatoiminnan ohjaajan palkkamenot ja osa kanslistin (30 %) palkkamenoja sekä liikunta-avustukset.

Nuorisotoimen tehtävänä on nuorisolain mukaisesti vastata nuorisotyöstä ja nuorisopolitiikasta, joihin kuuluu nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistysten ja muiden ryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, ympäristökasvatus ja muut paikalliset toimintamuodot.

Nuorisotoimessa toimii nuorisosiainhoitaja ja kaksi nuorisoohjaajaa. Toinen nuorisoohjaaja aloitti työnsä vuoden 2009 alkupuolella ja tätä myöten aktiivinen nuorisotoiminta eli aktiivisten mukana toiminnassa olevien nuorten määrä on entisestään kasvanut, mikä osaltaan lisää painetta käyttömeneihin. Nuorisotoimen tiloihin toivotaan jatkossa parannusta Mäntän keskustan tilan osalta ja tilaselvityksen valmistuttua voisi miettiä, löytyykö nuorisotoimelle Mäntästä muuta paikkaa nykyisen tilalle.

Liikuntalain mukaisesti liikunta- ja vapaa-aikatoimen tehtävänä on liikuntatoiminnan yleinen johto, kehittäminen ja yhteensovittaminen kunnallishallinnossa edellytysten luominen kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä, myös kolmannen sektorin kanssa tukea suoraan ja epäsuorasti liikunnan kansalaistoimintaa tarjota liikuntapaikkoja ja järjestää liikuntatoimintaa erityisryhmät huomioiden

Vapaa-aikalautakunta luo liikunta- ja vapaa-aikatoiminnalle kehykset ja päättää kriteereistä, joiden mukaan kaupungissa tullaan toimimaan ja päättää stipendien ja avustusten jaosta.

Painopistealueet

Nuorisotoimen kehittämisaalueita ovat

- osallisuuden keinoin nuorisotyön piristäminen ja nuorten äänen kuuluville saattaminen
- jatkuvuuteen pyrkiminen sekä uusien toimintamallien ja rahoitustahojen kartoittaminen
- yhteistyömuotojen lisääminen paikallisten hankkeiden ja kulttuurijärjestöjen kanssa
- tiedottamisesta huolehtiminen (esim. Internet-sivujen kautta)
- järjestetään kysyntää vastaavaa toimintaa, kerhoja, kursseja, tapahtumia ja leirejä

Liikuntatoimen painopistealueena on

- toiminnan organisointi ja kehittäminen

- yhteistyön vahvistaminen kolmannen sektorin kanssa
- perusliikuntamahdollisuuksien tarjoaminen kaikilla kunnan alueilla urheiluseurojen ja järjestöjen työtä tuetaan avustuksien ja yhteistyön kautta

Vapaa-aikalautakunta yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 10.660	+ 11.660		
Menot	- 213.140	- 225.900		
Netto	- 202.480	- 214.240	- 220.000	- 223.000

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tekninen hallinto

Toiminnan kuvaus

Vuoden 2009 aikana on suoritettu kuntaliitoksen aiheuttamien toimien ja tehtävien yhdistäminen. Monista eri vuoden aikana tapahtuneista muutoksista johtuen lopullinen organisaatio vahvistetaan vuoden 2009 loppuun mennessä ja sen mukaan aloitetaan vuoden 2010 alusta. Merkittävimpana muutoksena on kaavoituksen eriyttäminen teknisen toimen alaisuudesta kaupunginhallituksen alaiseksi toiminnaksi. Myös eläköitymisjärjestelyt ovat aiheuttaneet muutoksia.

Lautakunnan tehtäväalueelle kuuluvat tekninen hallinto, rakentamis- ja tekniset palvelut, siivous- ja ruokapalvelut, kiinteistö- ja mittaus-toimi, liikuntapaikkojen ylläpito ja yleiset alueet, tilapalvelut sekä ympäristöpalvelut. Lisäksi teknisen lautakunnan alaisena on omana taseyksikkönään vesihuoltolaitos.

Tekninen palvelukeskus luo ja ylläpitää viihtyisää, toimivaa ja turvallista ympäristöä tuottamalla rakennusten, alueiden ja kunnallistekniikan palveluja asukkaille, yrityksille, yhteisöille ja kaupungin muille hallintokunnille. Palvelukeskus edistää lisäksi hyvää rakennustapaa ja ympäristöä. Kaupunkikeskustan ja taajamien kehittämistyössä ollaan tiiviissä yhteistyössä kaavoituksen kanssa. Oman tehtäväalueensa toimintojen ylläpidon lisäksi teknisen lautakunnan tehtävänä on vastata kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta.

Tekninen palvelukeskus toimii tiiviissä yhteistyössä asukkaiden, eri yhteisöjen, yritysten sekä kaupungin muiden toimialojen kanssa. Toiminnassa toteutetaan yhteisesti asetettuja päämääriä ja tavoitteita. Kaikessa toiminnassa korostuu palveluhenkisyys ja taloudellisuus. Hallintoyksikössä hoidetaan mm. liikuntatoimen laskutusta, yleislaskutusta sekä eri yksiköiden päätöspöytäkirjat.

Painopistealueet

Suunnitelmakaudella 2010 - 2012 on edelleen tarkasteltava itse toimintoja sekä niiden taloudellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta huomioon ottaen mm. asetettavat strategiset päämäärät.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.06.2009 Mänttä-Vilppulan kaupunkistrategian ja siinä yhtenä seitsemästä strategianäkökulmasta on: **Maankäyttö, kaavoitus ja ympäristö**. Tämän kohdan strategiseksi päämääräksi on kirjattu: *"Riittävien, laadukkaiden ja monipuolisesti kaavoitettujen tonttien turvaaminen vakituksille ja vapaa-ajan asumiselle sekä elinkeinoelämälle suunnitelmallisesti ja vastuullisesti, yhdyskuntarakenne huomioon ottaen"*. Näitten päämäärien ja strategian tulostarkenteissa mainittujen kriittisten menestystekijöiden saavuttamiseksi toimitaan yhteistyössä kaupunginhallituksen alaisen kaavoituksen kanssa.

Muita painopistealueita ovat:

- teknisen toimen valmiussuunnitelman loppuunsaattaminen
- vesihuollon kehittämissuunnitelman ja toiminta-alueen tarkistaminen
- vuoden 2010 investoinnit on esitetty investointiosassa
- paikkatiedon kehittämistyön jatkaminen
- pohjakartan uusiminen vuosina 2010 - 2011

Tekninen hallinto yhteensä

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Lautakunnan kokouksia kpl	14	14	14	14
Käsiteltyjä asioita	170	140	140	140
Teknisen johtajan päät. kpl (ei loma- ja sairauslomapäät.)	70	100	100	100
Liikuntatoimen päätöksiä, kpl (ei loma- ja sairauslomapäät.)	50	60	60	60
Yleislaskuja, kpl	750	950	950	950
Henkilöstö	1,85	1,85	1,85	1,85

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 150.000	+ 137.600		
Menot	- 441.520	- 460.350		
Netto	- 291.520	- 322.750	- 331.000	- 336.000

Rakentamis- ja tekniset palvelut

Toiminnan kuvaus

Suunnittelun kustannuspaikalle on varattu määräraha pienten asiantuntija- ja suunnittelupalvelujen tilaamiseen. Nämä toimeksiannot on luonteeltaan esi- ja hankesuunnittelujen kaltaisia eivätkä aina johda varsinaiseen investointihankkeeseen.

Rakennuttamisyksikkö vastaa kaupungin omana työnä tai urakalla toteutettavien hankkeiden suunnittelusta ja projektijohdosta sekä auttaa hallintokuntia niiden investointihankkeiden toteuttamisessa. Henkilökuntana on rakennuspäällikkö, toimistosihiteeri, maanrakennusmestari 50 % ja kiinteistömestari 50 %.

Yksikkö vastaa liikenne- ja yleisten alueiden ylläpidosta.

Mäntän alueella 1/3 teiden talvikunnossapidosta hoidetaan omalla kalustolla ja loput yksityisten urakoitsijoiden toimesta. Vilppulassa ja Kolhossa talvikunnossapito ostetaan kokonaisuudessaan ulkopuolisilta.

Kesäkunnossapito hoidetaan Mäntän alueella pääasiassa omalla kalustolla, Vilppulassa osa omalla kalustolla sekä ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta ja Kolhossa pääosin ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta.

Katuvalohuolto tehdään Mäntässä omana työnä, Vilppulassa sekä Kolhossa lamppujen vaihtotyö ostetaan pääsääntöisesti ulkopuolisilta ja varsinaisen korjaus hoidetaan omana työnä.

Henkilökuntana on maanrakennusmestari 50 %, yksi koneenkuljettaja ja yksi konemies. Lisäksi henkilöpalveluja on hankittu tarpeen mukaan muilta tulosyksiköiltä.

Muiden tehtävien kustannuspaikalle on varattu määrärahat muun muassa kaatopaikkojen velvoitetarkkailujen kustannuksiin, maankaatopaikkojen ylläpitoon.

Rakentamis- ja tekniset palvelut yhteensä

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Hoidettava katuverkosto, km	121	98	98	98
Hoidettava yksityistie, km	17	17	17	17
Aurattava yksityistie, km	7	7	7	7
Katuvalopisteet, kpl	2960	2960	2960	2960
Tiestön ylläpito, €/km	5744	5744	5744	5744
Henkilöstö	5,5	5,5	5,5	5,5

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 8.090	+ 8.090		
Menot	- 913.750	- 899.960		
Netto	- 905.660	- 881.870	- 904.000	- 919.000

Siivous- ja ruokapalvelut

Siivouskeskus

Rakennusten ja kiinteistöjen siivouksella ja ylläpidolla luodaan viihtyisät ja turvalliset puitteet monenlaisen toimintaan. Siivousyksikkö tuottaa puhtauspalveluja kaupungin eri hallintokunnille. Voimavaroina on osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö.

Ruokapalvelukeskus

Ruokapalveluyksikön tavoitteena on toimia palveluorganisaationa kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti. Yksikön visiona on toimia kilpailukykyisesti ja uutta toimintaa kehittävästi. Haasteena ruokapalveluyksiköllä on tulevana vuosina nuorten työntekijöiden rekrytointi suurतालousalalle suurten ikäryhmien eläköityessä.

Yksikkö valmistaa ateriat lasten, oppilaiden ja erityisryhmien tarpeisiin, henkilöstöruokailuun sekä erilaisiin koulutuksiin, tapahtumiin ja kokouksiin. Valmistuskeittiöitä on 8 ja jakelukeittiöitä 3. Punatulkun ja Sarapihan keittiöt valmistavat ateriat 01.01.2010 alkaen Ypekille. Toimitettava osuus on noin puolet ruokapalvelujen toiminnasta.

Mänttä-Vilppula kuuluu elintarvikehankintarenkaaseen yhdessä Keuruun kaupungin, Multian kunnan ja Keuruun ja Multian kansanterveystyön kuntayhtymän kanssa.

Siivous- ja ruokapalvelut yhteensä

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Siivottava pinta-ala m ²	36 000	36 000	36 000	36 000
Henkilöstö/ siivousyksikkö	24	24	24	24
Suoritteet/v	645 000	672 000	672 000	672 000
ruokapalv.yksikkö	33	33	33	33
Henkilöstö/ ruokapalv.yksikkö				

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 2.987.830	+ 3.096.148		
Menot	- 2.979.080	- 3.036.430		
Netto	+ 8.750	+ 59.718	+ 61.000	+ 62.000

Kaavoituspalvelut

Toiminnan kuvaus

Kaavoituspalvelut siirretään vuoden 2010 alusta lukien suoraan kaupunginhallituksen alaisuuteen käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Talousarviovaiheessa se esitetään vielä teknisen toimen alla, kaupunginhallituksen ja teknisen toimen vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi edellisvuoteen verrattuna.

Kaavoitusarkkitehdin virka muutetaan kaupunginarkkitehdin viraksi. Kaupunginarkkitehti hoitaa kaavoitukseen ja muuhun maankäytön suunnitteluun liittyvät tehtävät. Kaupunginarkkitehdin apuna toimii suunnitteluavustaja. Kiinteistö- ja mittaus toimi edelleen teknisen lautakunnan alaisuudessa. Maankäytön ja kaavoituspalvelujen vastuualueeseen kuuluu mm. yleis- ja asemakaavoituksesta vastaaminen, kaavoituksen toteutumisen seuranta, kaupunkikuvallisten asioiden kehittäminen, poikkeamislupien, suunnittelutarveratkaisujen, lausuntojen valmistelu ja muu maankäytön suunnittelu.

Vuoden 2010 aikana laaditaan konsulttityönä strateginen yleiskaava, jossa määritellään kaavoitustyön painopistealueet ja yhdyskunnan kehittämissuunnat. Strategisen yleiskaavan laatimisen yhteydessä tehdään kaavoitusohjelma useammalle tulevalle vuodelle, kun nähdään, mihin Mänttä-Vilppulan kaupunginhallitus haluaa asettaa painopisteet kaavoituksen alueella. Strategisen yleiskaavatyön pohjalta laaditaan myös maapoliittinen ohjelma, jossa huomioidaan strategisen yleiskaavan pohjalta kehittämistarpeet maapoliittikan alueella.

Asiantuntijapalveluihin varatulla määrärahalla laaditaan strategisen yleiskaavatyön lisäksi Mustanlahden asemakaava ja jatketaan Pohjaslahden kyläosayleiskaavan laatimista. Kirkonpellon asemakaavamuutostyö aloitetaan. Hietalan ranta-asemakaavoitustyötä ja mahdollisesti muita maanomistajien ranta-asemakaavoitustyötä ohjataan. Kaupunkikeskustan ja taajamien kehittämistä suunnitellaan yhdessä teknisen palvelukeskuksen kanssa.

Mäntän digitaalinen ajantasa-asemakaava valmistuu vuoden 2009 lopulla. Vilppulan osalla vastaava työ tehdään vuoden 2010 aikana. Ajantasa-asemakaava on tarkoitus saada kokonaisuudessaan valmiiksi vuoden 2010 aikana. Kaavojen vanhentuneisuutta ja tarvittavia toimenpiteitä kaavojen uudistamiseksi arvioidaan, kun digitaalisen ajantasa-asemakaavan laatiminen on saatu suoritettua ja tiedot voidaan koota laaditusta aineistosta.

Kaavoituspalvelut yhteensä

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Hyväksytyt asemakaavoja/ kaavanmuutoksia, ha	40	40	40	40
Hyväksytyt yleiskaavoja ha		1150	1150	1150
Henkilöstön määrä	2	2	2	2

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 3.000	+ 3.000		
Menot	- 191.400	- 208.440		
Netto	- 188.400	- 205.440	- 211.000	- 214.000

Kiinteistö- ja mittaustoimi

Toiminnan kuvaus

Kiinteistö- ja mittaustoimen vastualueen tehtävänä on tarjota maastoon liittyvää sijainti- ja ominaisuustietoa ja huolehtia kiinteistönmuodostuksesta. Tulosalueen tehtävänä on kantakarttojen ja teemakarttojen tuottaminen, kiinteistönmuodostus ja siihen liittyvät tonttijaon laatimis- ja laskentatehtävät asemakaava-alueilla, johtokarttojen tuottaminen, maastomittaukset sekä maanhankinta ja luovutus. Kiinteistö- ja mittaustoimi huolehtii myös kunnan maaomaisuudesta, tonttien myynnistä, maa-alueiden vuokraamisesta sekä metsä- ja vesiomaisuuden hallinnoimisesta ja yksityistieasioiden hoitamisesta.

Kaupunkimittaus

Kaupunkimittauksen painopistealueet kaupungissa tulevat vuonna 2010 olemaan pohjakartan uusiminen ja koordinaattijärjestelmien yhtenäistäminen, maapoliittisen ohjelman luominen sekä vähenevistä henkilöstöresursseista johtuen toimivien työtapojen ja toimintakulttuurien kehittäminen. Sikäli kuin vuoden 2009 lopulla suunnitellut tehtävien järjestelyt toteutuvat, työskentelee kiinteistö- ja mittaustoimen tulosalueella vuonna 2010 maankäyttöinsinööri, kaksi maanmittausteknikkoa, paikkatietosuunnittelija ja kaksi mittamiestä. Paikkatietosuunnittelijan työaika on 60 %. Hänen eläköityessään vuoden 2010 aikana, tilalle palkataan täysipäiväinen paikkatietosuunnittelija.

Pohjakartan uusiminen

Vuosien 2010-2011 aikana työllistää pohjakartan uusiminen asemakaavoitetuilla alueilla (Mänttä, Vilppula, Kolho).

Paikkatiedon kehittäminen

Kaupungin paikkatietojärjestelmän kehittämistä jatketaan. Paikkatieto-ohjelmistot ja aineistot on siirretty Virtain palvelimelta kaupungin omalle palvelimelle, linjasiirtojen ongelmien vuoksi. Yhteistyö Virtain, Ruoveden ja Oriveden kanssa jatkuu Esrin tuoteperheen ja yhteisen Elalisenssin kehittämisen parissa. Kehittämistyötä jatketaan myös Facta- rekisteri- ja paikkatieto-ohjelmien toimittajan kanssa.

Yhteistyökuntien kanssa on myös kehitteillä ArcGis-Server ratkaisumalli, joka toteutuu v. 2010 aikana. Pääkoordinaattorina toimii Virtain kaupunki. Osallistutaan Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistyksen hallinnoimaan vuonna 2009 alkavaan GIS Plan -paikkatietoprojektiin. Projektissa keskitytään maankäytön paikkatiedon kehittämiseen.

Maapoliittinen ohjelma

Maapoliittinen ohjelma on kunnan suunnittelun väline, jossa on yhteisesti sovittu ja määritelty maapoliittiset tavoitteet ja keinot niiden toteuttamiseksi kaupungin strategian pohjalta. Maapoliittisessa ohjelmassa huomioidaan kaupungin yleisen strategiatyön pohjalta Mänttä-Vilppulan kaupungin kehittämistarpeet maankäytön alueella. Mäntän maapolitiikasta on tekeillä opinnäytetyö, johon liittyy maapoliittisen ohjelman mallin tekeminen. Päättyöaineisto on käytettävissä soveltuvin osin, kun lopullista maapoliittista ohjelmaa laaditaan Mänttä-Vilppulan kaupunkiin.

Tonttien markkinoinnin kehittäminen, tonttipörssi

Mänttä-Vilppulan myynnissä olevat omakoti- ja teollisuustonttien uusi myyntiesite on valmis. Esitettä jalostetaan tarpeen mukaan ja markkinointia pyritään kehittämään laadullisesti. Osallistutaan mahdollisiin tonttimarkkinointia koskeviin paikkatiedon yhteishankkeisiin.

Maa- ja vesialueet

Sisältää maa- ja vesialueiden vuokratulot sekä maa-alueiden myyntivoitot. Lisäksi menoissa on kaupungin omistamien maa-alueiden tieyksikkömaksut yksityistiekunnille. Kaupunki omistaa maata 1370 hehtaaria.

Metsät

Vilppulan alueen metsäsuunnitelma on valmistunut vuonna 2002 ja Mäntän alueen vuonna 2007. Suunnitelmat sisältävät yhteensä 650 hehtaaria metsämaata, mihin sisältyy myös puistometsiä. Vuosittainen hakkuutulo on 80.000 euroa, mikä vastaa noin 2000 m³:n hakkuita. Uutta metsuria ei palkata vaan hankintahakkuut ja hoitotyöt tehdään ostopalveluina.

Yksityistiet

Kaupungin alueella on 157 yksityistiekuntaa, joista kunnossapitoavustusta saa 96 tiekuntaa.

Avustusmäärärahaa on varattu 113.000 euroa, josta 93.000 euroa kunnossapitoavustuksiin ja 20.000 euroa perusparantamisavustuksiin. Perusparantamisavustusta maksetaan Hokkanen-Tammilahden, Kasilan ja Sammaliston tiekunnille. Perusparantamisavustusta varaudutaan maksamaan seuraaville tiekunnille, mikäli Hämeen tiepiiri myöntää niille valtion avustuksen: Kankaanpää-Loippo-Parola, Kivilahti-Raivio, Nietula, Rauhalampi sekä Vuori-Hokkanen. Teknisen lautakunnan tiejaosto hoitaa yksityistielain mukaiset tehtävät.

Kiinteistö- ja mittausoimi yhteensä

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Tontin lohkomistoimituksia	12	10	10	10
Yleisen alueen lohkomistoimituksia	5	5	5	5
Rakennusten maastoon merkitsemisiä	30	30	30	30
Puuston myynti m ³	2000	2500	2500	2500
Maa-alueet, ha	1370	1 370	1 370	1 370
Talous- ja puistometsiä, ha	650	650	650	650
Vuokrattuja tontteja, kpl	47	47	47	47
Henkilöstön määrä	10	6	6	6

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 417.200	+ 397.000		
Menot	- 570.360	- 509.390		
Netto	- 153.160	- 112.390	- 115.000	- 117.000

Liikuntapaikat ja yleiset alueet

Liikuntapaikat

Liikunnan tehtävä on toimia sosiaali- ja terveystyön etuvartiona. Painopistealueena on terveyttä edistävä, omaehtoinen, liikunta sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Tämä on mahdollista vain riittävällä liikuntapaikkaverkostolla. Ns. perusliikunta-mahdollisuuksia on pystyttävä tarjoamaan kunnan kaikilla alueilla. Erityiskohteet ovat puolestaan seudullisia liikuntapaikkoja. Kustannustehokkaasti toteutettava monipuolinen liikuntapaikkaverkosto vaatii jatkuvasti kehittyvää yhteistyötä sekä toiminnallisten että fyysisesti olemassa olevien kuntarajojen yli. Liikuntatoimi hoitaa liikuntapaikat ja organisoii niiden käytön. Liikuntapaikat on hoidettava niin, että niissä harrastaminen on turvallista. Toimialue luo mahdollisuudet yhteistoiminnan edelleen kehittämiseksi kolmannen sektorin kanssa.

Uimahalli

Laitos hoidetaan omana erillisenä budjettiyksikkönään. Toiminnalliset painopisteet ovat yhteneväisiä liikunnan kanssa. Vahvistuva kauppatarjonta lisää asiointia paikkakunnalle, ja yksi matkakohteista on uimahalli.

Venematkat

Mäntässä ja Vilppulassa toimintakulttuuri on ollut hyvinkin erilaista. Tarkoituksena synnyttää yhdenmukainen kokonaisuus. Johtavana veneilykeskuksena kehitetään Vilppulankosken satamaa oheistoimintoinen.

Torit

Uudistettuja kauppatorreja on yhdenmukaistettu. Tämä työ jatkuu ja kehittyy edelleen. Tavoitteena on luoda yhdenmukaiset käytännöt torien toimintaan. Tämän päivän torit ovat tuoretuote- ja lähiruokakeskuksia, jotka toimivina kokonaisuuksina tarjoavat lisää palveluvalikoimaa vahvistuvalle kauppatarjonnalle.

Pihat ja puistot

Yleisen siisteyden ja viihtyisyyden luominen on tärkein painopistealue. Tilapalveluiden apuna huolehditaan kiinteistöjen piha-alueista. Pitkäaikaistyöllistettyjen esimiestehtävät on järkevintä sijoittaa puisto-osaston yhteyteen, jolloin saadaan sekä reserviä että toiminnallista hyötyä parhaalla ja tehokkaimmalla mahdollisella tavalla eri osastoille.

Liikuntapaikat ja yleiset alueet yhteensä

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Liikuntapaikkoja yht.	82	82	85	85
Liik.salien määrä/vkoh	S 7/ v 191	S 6/ v 171	S 6/ v 175	S 6/ v 175
Hoidettavia latuja, km	66 + jääladut	68 + jääladut	68 + jääladut	68 + jääladut
Parkkivuoren urh.keskuksen kävijämäärä	53 000	54 000	54 000	54 000
Uimahallin kävijämäärä	55 000	52 000	52 000	52 000
Henkilöstön määrä				
- liikunta	8,69	8,69	8,69	8,69
- uimahalli	3,15	3,15	3,15	3,15
- torit	0,4	0,4	0,4	0,4
- puistot ja leikkipaikat	5	5	5	5
- pihat	1,6	1,6	1,6	1,6

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 397.500	+ 339.826		
Menot	- 1.576.470	- 1.606.410		
Netto	- 1.178.970	- 1.266.584	- 1.298.000	- 1.320.000

Tilapalvelut

Toiminnan kuvaus

Tilapalveluilla luodaan puitteita hyvin monenlaiseen toimintaan. Kunnan kiinteistöt tarjoavat toimitiloja hallinnon, sivistystoimen, vapaa-aikatoimen, asuntotoimen sekä yritystoiminnan käyttöön.

Tilapalvelut on keskitetty teknisen toimen alaisuuteen. Hallintokuntia laskutetaan kiinteistöjen ylläpidosta sisäisellä vuokralla, joka sisältää käyttökulut. Palveluja myydään myös kaupungin tytäryhtiöille.

Isännöinnissä hoidetaan kaupungin omistamien asuntojen, Koskelantalot Oy:n ja Vilpunalot Oy:n vuokraustoimintaa, asuntolaina-asioita sekä korjausavustuksia. Isännöinnistä laskutetaan Koskelantalot Oy:tä ja Vilpunalot Oy:tä vuosittain sovittavin laskutusperustein. Henkilöstöön kuuluu kolme toimistohenkilöä ja tekninen isännöitsijä.

Hoitoon kuuluu kaupungin kiinteistöjen ylläpito laitosmiestyönä, jota myydään myös Koskelantalot Oy:lle, Mäntän Kaukolämpö Oy:lle ja Mäntän vesihuollolle. Laitosmiestyöhön kuuluu vikapäivystys, jota myydään edellä mainittujen lisäksi Mäntän sairaalalle. Henkilöstöön kuuluu laitosmies-kiinteistön hoitajia 7,6 henkilöä sekä sähköasentaja

Muu tilojen ylläpito: tilojen käyttäjien ja hallintokuntien laskutus hoidetaan sisäisellä vuokralla joka perustuu syntyneisiin kustannuksiin. Asuntojen ja muiden tilojen vuokrat laskutetaan vahvistetuilla taksoilla

Rakennusten kunnossapitoyksikkö vastaa kaupungin rakennusten kunnossapidosta. Kunnossapitopalveluja myydään myös Koskelantalot Oy:lle. Henkilökuntana on kiinteistöimestari 50 %, putkiasentaja 50 % ja 3 kirvesmiestä .

Puistojen hoidon henkilöstö huolehtii kiinteistöjen piha-alueiden hoidosta.

Tilapalvelut

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Rakennusten lämmin tilavuus m³	306 961	306961	306961	306961
Rakennusten lämmin pinta-ala m²	69 147	69147	69147	69147
Henkilöstö	12,6	12,6	12,6	12,6

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 3.412.370	+ 4.392.906		
Menot	- 2.964.100	- 3.093.609		
Netto	+ 448.270	+ 1.299.297	- 1.332.000	- 1.354.000

Ympäristöpalvelut

Toiminnan kuvaus

Palo- ja pelastustoimen toiminta kuuluu Pirkanmaan pelastustoimelle. Pelastustoimen hallinnosta vastaa Tampereen kaupunki, jonka ylläpitämä aluepelastuslaitos vastaa pelastustoimilain mukaisten tehtävien hoitamisesta. Aluepelastuslaitos on Tampereen kaupungin erillinen taseyksikkö. Pelastustoimen käyttömenot sekä kustannukset kaluston hankkimisesta jaetaan asukaslukupohjaisesti. Vuodelle 2010 maksuosuus pienenee n. 23.000 €. Aluepelastuslaitoksen maksuosuuden lisäksi tehtävälle kuuluu vuonna 2010 21.200 € vanhojen päättäneiden työsuhteiden eläkemenopohjaisia maksuja.

Rakennusvalvonnan päätehtävänä on maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti valvoa rakennushankkeeseen ryhtyvän ja hänen asiantuntijoidensa suorittamaa rakennustyön valvontaa ja myöntää hankkeille vaadittavat luvat. Rakennusvalvonta toimii teknisen lautakunnan alaisuudessa. Rakennusvalvonta tekee kiinteää yhteistyötä Virtain ja Ruoveden rakennusvalvontojen kanssa. Toiminta keskittyy yhtenäistämään lupa- ja valvontakäytäntöjä. Rakennuslupien määrä kaupungissa tulee olemaan yli 200. Erilaisten katselmusten määrä on ainakin 500, vaikka katselmuksia on karsittu minimiin. Taksoja korotetaan kustannustason nousun mukaisesti.

Talousarvioon esitetään rakennustarkastajan sijaisen palkkaa n1-2 kuukaudelle, jolloin kesäaikaista katkosta lupien saatavuuteen ei synny. Määrärahaa voidaan osin käyttää myös harjoittelijan kustannuksiin. Harjoittelija voi toimia toimistopuolella sijaisena.

Ympäristöterveydenhuoltopalvelut ostetaan Keurusselän ympäristölautakunnalta, joka on aloittanut toimintansa 01.01.2006 alkaen. Lautakuntaan kuuluvat yhteistoiminta-alueen muutoksen, vuodesta 2009 alkaen, Keuruu, Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat, Kuhmoinen ja Jämsä. Mänttä-Vilppulan toimipiste on Vilppulan kunnantalolla..

Ympäristönsuojelupalvelut ostetaan Keurusselän ympäristölautakunnan alaisuuteen 01.01.2009 perustetulta ympäristönsuojelijaokselta. Yhteistoiminta-alueena on Keuruu ja Mänttä-Vilppula ja toimipisteinä ovat Keuruun sekä Mänttä-Vilppulan toimipisteet, joka sijaitsee Vilppulan kunnantalolla.

Ympäristöpalvelut yhteensä

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Myönnetyt rakennusluvut	200	260	260	260
Tehdyt rakennuskatselmuksset	500	600	600	600
Henkilöstön määrä	2	2	2	2

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 47.500	+ 52.500		
Menot	- 1.133.980	- 1.134.210		
Netto	- 1.086.480	- 1.081.710	- 1.109.000	- 1.128.000

Vesihuolto

Mäntän ja Vilppulan vesihuollon kehittämissuunnitelmat päivitetään vuoden 2010 alkupuolella yhteiseksi kehittämissuunnitelmaksi. Myös toiminta-alueen tarkistaminen suoritetaan vuoden 2010 aikana.

Vesilaitos

Mänttä – Vilppulan vesilaitoksella on toimivia vedenottamoita Jämsänjärvellä, Kirstinharjulla ja Pynnöskylässä. Varavedenottamo on Päijänteellä. Kirstinharjun entiseen soranottoaikaan on syntynyt lammikko, joka on pohjavettä. Toimenpiteistä alueen kunnostamista varten on pyydetty lausuntoa Pirkanmaan ympäristökeskukselta ja he esittävät lausunnossaan alueen kokonaisvaltaista uudelleen suunnittelua ja tämän jälkeen suunnitelman toteuttamista. Vuoden 2010 aikana laaditetaan suunnitelma ja vuonna 2011 tehdään tarvittava kunnostamistoimenpiteet. Vedenkäsittelylaitokset sijaitsevat Kirstinharjulla ja Päijänteellä. Vesitornit sijaitsevat Mäntänvuorella ja Parkkivuorella.

Vesijohtoverkoston vuotoja pyritään vähentämään saneeraamalla vuotavimpia verkosto-osia. Vesijohtoverkoston rakennetaan mittauskaivoja alueittain, jotta verkostovuodot voidaan paikallistaa välittömästi. Vesilaitoksen toiminnassa ei ole odotettavissa suuria muutoksia lähivuosina.

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Määrätavoitteet				
-vaihdetut vesimittarit, kpl	25	50	50	50
-uudet asennetut	8	5	5	5
-laskuttamaton vesimäärä +/- edellinen vuosi	-3,00%	-3,00 %	-3,00 %	-3,00 %
Tehokkuus/Taloudellisuus				
-veden hankinta €/lask.m3	0,31	0,31	0,33	0,33
-veden jakelu €/lask.m3	0,35	0,36	0,36	0,36
Toiminnan laajuustiedot				
-verkostoon pumpatun veden määrä m3	787 305	800 000	800 000	800 000
-laskutettu vesimäärä m3	628 165	650 000	650 000	650 000
-vesijohtoverkosta km	229	235	240	245
Käyttökustannukset				
-vesimaksu € (alv22%)	1,12	1,12	1,12	1,12
Voimavarat	3	2,5	2,5	2,5

Tunnuslukujen arvioiminen seuraaville vuosille tarkentuu useamman toimintavuoden jälkeen.

Jätevesilaitos

Viemärlaitoksen toiminnassa on tapahtunut merkittävä muutos kesällä 2009, kun Mäntän Puhdistamo Oy aloitti toimintansa Metsä Tissue Oyj:n saneeratussa jätevedenpuhdistamossa. Vilppulan (01.06.2009) ja Kolhon (02.06.2009) jätevedenpuhdistamot poistettiin käytöstä. Mäntän Puhdistamo Oy ostaa puhdistamopalvelut Kemira Oyj:ltä. Mittavasta puhdistamoinvestoinnista huolimatta tuloslaskelmaennusteen mukaan näyttää siltä, että vesihuoltolaitos pysyy kannattavana toimintana noin 3 – 4 %:n vuosittaisilla maksutulojen korotuksilla.

Lähivuosien painopistealueena tulee olemaan viemäriverkostojen saneeraaminen vuotovesien vähentämiseksi. Henkilökuntana on vesihuoltoteknikko, puhdistamonhoitaja, 2 kunnallistekniikan asentajaa ja työhön osallistuva etumies, jonka työajasta myydään 50 % kaukolämpöyhtiölle.

TUNNUSLUVUT	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Määrätavoitteet				
-laskuttamaton jätevesimäärä +/- edellinen vuosi	-4,00	- 3,00	- 3,00	-3
Toiminnan laajuustiedot				
-viemäriverkoston pituus, km	200	205	210	215
-puhdistetun jäteveden määrä m3	990 000	950 000	950 000	950 000
-laskutetun jäteveden määrä m3	602 615	620 000	620 000	630 000
Käyttökustannukset				
-jätevesimaksu € (alv22%)	1,57	1,57	1,57	1,57
Voimavarat	3	2,5	2,5	2,5

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 1.663.350	+ 1.672.850		
Menot	- 1.037.860	- 1.009.090		
Netto	+ 625.490	+ 663.760	+ 680.000	+ 692.000

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TS 2010	TS 2011	TS2012
Tulot	7 423 490	+ 8.449.370		
Menot	-10 770 660	- 10.930.819		
Netto	-3 347 170	- 2.481.449	- 2.544.000	- 2.587.000

TEKNINEN LAUTAKUNTA JA VESIHUOLTO YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TS 2010	TS 2011	TS2012
Tulot	9 086 840	9 554 957		
Menot	-11 808 520	-12 087 279		
Netto	-2 721 680	-2 532 322		

KAUPUNKI YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TA2009	TS2010	TS2011	TS2012
Tulot	+ 14.729.940	+ 12.577.320		
Menot	- 69.836.910	- 68.601.320		
Netto	- 55.108.970	- 56.024.000	- 57.426.00	- 58.387.000
Muutos		+ 1,7 %	+ 2,5 %	+ 1,7 %

INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT 2010

VESIHUOLTOTYÖT 605.000 €

Viemäriverkoston saneeraus 380.000 €

Kaupunki on sitoutunut vähentämään viemäriverkoston vuotovesiä Mäntän puhdistamo Oy:n kanssa laaditun sopimuksen ja Metsä Tissue Oyj:n ympäristöluvan ehtojen mukaisesti. Vuotovesiä vähentämällä voidaan pienentää viemärlaitoksen kuluja, koska laitos maksaa puhdistamoyhtiölle käyttömaksua puhdistamolle johdetun jätevesimäärän mukaan. Saneeraustyöt toteutetaan teknisen lautakunnan hyväksymän ohjelman mukaisesti.

Pieskanrannan pääviemäriin saneeraus jatkuu ja muut kohteet korjataan tutkimusten tuloksien mukaan kuitenkin määrärahan puitteissa.

Pienet kohteet 225.000 €

Pienet alle 100.000 €:n kohteet on koottu yhden määrärahan alle, jonka käytöstä viime kädessä päättää tekninen lautakunta. Rakentamisohjelman pohjana ovat olleet seuraavat hankkeet:

Uusien kiinteistöliittymien rakentamiseen varataan 15.000 €, Pirttilahdentien saneerauksen yhteydessä korjattavan vesihuoltolinjan rakentamiseen 25.000 €, Mäntän ja Vilppulan vesitornien kunnostuksiin yhteensä 90.000 €, verkoston kartoitukseen 15.000 € ja Asemanseudun runkovesijohdon korjaukseen 25.000 € ja Kauppatien vesihuoltotöihin 55.000 €

LIIKENNEVÄYLÄT 839.000 €

Pirttilahdentie, Savosenkatu 130.000 €

Pirttilahdentie peruskorjataan väliltä Hämeentie - Sirppitie. Määrärahaan ei sisälly kevyenliikenteen väylän rakentamista Pirttilahdentien alkuosaan.

Päällystystyöt 200.000 €

Tekninen lautakunta laatii vuosittain päällystysohjelman mutta määrärahalla on tarkoitus päällystää mm. Kortepoukaman Korvensyrjäntien ja Kortepoukamantien kevyenliikenteen väylä sekä Hietalahdentie, kustannusarvio 60.000 €.

Pienet kohteet 309.000 €

Pienet alle 100.000 €:n kohteet on koottu yhden määrärahan alle, jonka käytöstä viime kädessä päättää tekninen lautakunta. Rakentamisohjelman pohjana ovat olleet seuraavat hankkeet:

Liikenneturvallisuuden parantaminen 20.000 €. Katuvalaistuksen rakentaminen 35.000 €. Kirkkotien päällystys 80.000 €. Kauppatien peruskorjaus 99.000 €. Keskustojen kehittäminen 50.000 €. Liikennevalojen uudistaminen 25.000 €. (Uudistamiskustannus on kokonaisuudessaan 50.000 €, josta tielaitos maksaa 50 %).

Tasoristeysten turvalaitteet 200.000 €

Määrärahalla varaudutaan parantamaan rautatien tasoristeyksien turvalaitteita.

TALONRAKENNUS 2.239.000 €

Teknisen työn tilat, Vilppulankosken koulu 745.000 €

Vilppulankosken koulun saneeraus- ja laajennustyö jatkuu. Urakkasopimuksen mukainen valmistumisaika on 30.11.2010 mutta urakka pyritään saamaan valmiiksi elokuussa 2010 ennen koulun alkamista. Valtionosuutta hankkeeseen saadaan 305.000 €.

Teknisen työn tilat, konehankinnat 100.000 €

Määrärahalla hankitaan uusia teknisen työn koneita ja laitteita Vilppulankosken koululle.

Punatulkun iv-saneeraus 445.000 €

Vanhainkoti punatulkun nykyinen iv- kanavisto on johdettu huonetiloihin ontelolaattojen onteloita pitkin. Tämä on aiheuttanut pölyhaittoja huonetiloissa. Näiltä osin kaikki kanavat uusitaan. Vanhat iv-koneet uusitaan ja keittiö muutetaan omalle iv-koneelle. Hanke siirtyy vuodelta 2009, koska punatulkun keittiötoiminnan siirtoa muihin yksiköihin ei pystytty järjestämään riittävän nopealla aikataululla.

Sarapiha 200.000 €

Vanhainkoti Sarapihan hälytysjärjestelmän laajentamiseen varataan 70.000 €; huonetilojen muutostöihin 70.000 €; Sarahovin muutostöihin 30.000 €; kalustoon 20.000 € ja asuntojen pintaremonttiin 10.000 €. Hanke on ollut myös vuoden 2009 investointiohjelmassa. Kiinteistön tuleva käyttö ei kuitenkaan ole täysin selvillä, joten hanke on siirtynyt.

Kolhon koulun iv- saneeraus 200.000 €

Kolhon koulun ilmanvaihtojärjestelmä on varsin alkeellinen käsittäen lähinnä vain huippuimureita. Saneerauksessa kouluun rakennetaan nykyaikainen tulo/poistoilmanvaihto.

Pienet kohteet 549.000 €

Pienet alle 100.000 €:n kohteet on koottu yhden määrärahan alle, jonka käytöstä viime kädessä päättää tekninen lautakunta. Rakentamisohjelman pohjana ovat olleet seuraavat hankkeet:

Päiväkotien parannuksiin on varattu 40.000 €; Julkisten rakennusten peruskorjauksiin 150.000 €; Vilppulankosken koulun keittiön lastaussiltaan rakennetaan katos 12.000 €; Vilppulan ryhmäkotiin rakennetaan rakennuksen ulkopuolinen poistumistie 50.000 €; Vanhustentalojen asuntojen saneerauksiin varataan 30.000 t€; Vilppulan pääkirjaston jäähdytyslaitteisiin 15.000 €; Kolhon koulun opettajanhuoneen saneeraukseen 20.000 €; Savosenmäen koulunpihaan ja perusvesien kuivatukseen 60.000 €; Vilppulan hammashoitolan kahden huoneen parannuksiin 12.000 €; Myllyrannassa sijaitsevan puusuulin katon korjaukseen 30.000 €; Varastokatoksen rakentamiseen Mäntän entisellä puhdistamolla sijaitsevalle varastolle 60.000 € ja Mäntän liikuntasalin lattian uusimiseen 70.000 €.

URHEILU- JA RETKEILYALUEET 50.000 €

Puistojen ja leikkipaikkojen kunnostamiseen on varattu 50.000 €:n määräraha

IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS 421.000 €

Digitaalinen ajantasa-asemakaava 30.000 €

Määrärahalla on tarkoitus jatkaa nykyisten asemakaavojen digitalisoimista numeeriseen muotoon. (Vilppulan osuus)

Lakaisukone 26.000 €

Nykyinen puistojenhoitoyksikön keräävä lakaisukone (puun lehdet, ym) on kunnoltaan niin huono, että se on vaihdettava uuteen.

Uusi kantakartta 210.000 €

Pohjakartan uusiminen Mäntän, Vilppulan ja Kolhon taajamien alueella . Pohjakartan uusiminen tehdään ilmapäivityksen avulla. Samassa yhteydessä suoritetaan taso- ja korkeuskoordinaattien muuttaminen, jolloin koko Mänttä-Vilppulan alue saadaan samaan järjestelmään. Tällä hetkellä on käytössä kaksi eri tasokoordinaatistoa ja kolme eri korkeusjärjestelmää. Hankkeen kokonaiskustannus on 360.000 €, joka ajoittuu vuosille 2010 (210.000 €) ja 2011 (150.000 €)

Kameravalvonta 50.000 €

Turvakameroiden hankintaa kaupungin eri kiinteistöille ja yleisiin kohteisiin. Kaupungin omiin kiinteistöihin mm. Mäntän liikuntasali, Savosenmäen koulu, Vilppulan urheilutalo, päiväkodit jne. Määrärahalla tehdään suunnitelma kiinteistöittäin ja aloitetaan toteuttaminen. Mikäli varattu määräraha ei riitä kaikkiin kohteisiin, jatketaan asentamista vuoden 2011 puolella.

Ruokahuollon kalustehankintoja 55.000 €

Määräraha sisältää kalustehankintoja mm. Sarapihan raepesukoneen, lämpövaunujen, astiastojen sekä kotipakkausjärjestelmien hankinnat. Lisäksi määrärahalla hankitaan tunneliastianpesukone Vilppulankosken koululle.

Siivouskeskuksen kalusto 10.000 €

Kolhon päiväkodin valmistuminen aiheutti konetarvetta Kolhon siivouskohteissa.

Laitosmiesten auto 40.000 €

Laitosmiesten huoltoauton vaihtaminen

MUU KÄYTTÖMAISUUS 112.000 €

Vesihuoltoavustukset (myönnetyt) 42.000 €

Määräraha on tarkoitettu aikaisemmin myönnettyjen vesihuoltoavustusten maksamiseen.

Vesihuoltoavustukset (uudet) 10.000 €

Määräraha on varauksena uusien vesihuoltoavustusten osarahoitukseen.

Panda-tietoturva 32.000 €

Mänttä-Vilppulan kaupunginhallitus on kokouksessaan 9.2.2009 § 41 hyväksynyt kaupungille tietoturvapoliittikan ja näin ollen osaltaan sitoutunut tietoturvallisuuden ylläpitoon ja kehittämiseen. Nyt em. tavoitteiden toteuttamiseksi on tarkoitus myös ryhtyä suodattamaan jo verkon "reunalla" niitä haittatekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaroja ja haittoja kaupungin tietojärjestelmien toimintaan. Tavoitteisiin pääsemiseksi 2010 investoinneissa on varauduttu sekä verkon reunan, että työasemien suojausien ajanmukaistamiseen Panda Security- tuotteilla.

SEPA –muutosprojekti 25.000 €

Projektissa taloushallinnon järjestelmät päivitetään SEPA -valmiuteen (Single Euro Payment Area). Projekti sisältää ohjelmistopäivityksen ja henkilöstön koulutuksen.

Savosenmäen ATK-luokan uusiminen 18.000 €

Perusopetuksen (1-6) ATK-luokan uusiminen

Koskelan yläkoulun fysiikan ja kemian välineet 10.000 €

Fysiikan ja kemian välineiden hankintaa Koskelan yläkoululle

KIINTEÄ OMAISUUS

Maa-alueiden osto 350.000 €

Määräraha on tarkoitettu teollisuusmaan hankintaan.

RAKENTAMISOHJELMA 2010-2012

04.11.09

Vesihuoltotyöt (1000 €)

Kohde	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>
	€	€	€	€
Viemäriverkoston saneeraus V K M	150	380	200	200
Pättiniemen lomakylä M	120			
Pienet kohteet	107	225	100	
Pirttilahdenkatu M; 25 t€				
Liittymät; 15 t€				
Vesitornin korjaus V; 50 t€				
Asemanseudun runkovesijohto V; 25 t€				
Mäntän vesitornin saneeraus; 40 t€				
Verkostokartoitus; 15 t€				
Kauppatie V; 55 t€				
Virtasalmentie, Rusinniementie			100	50
Lampisenniemi, pohjoinen V			70	50
Keh.suunnitelman kohteet M; 20				
Ritvalankatu V				30
Kuutolankatu, itäinen V				45
Sähkön alueen runkoviemäri V			50	
Syrjätien saneeraus V				80
Syrjätien pumppaamo V			80	
Iso-Kangasjärvi V				30
Etelätie M	45		45	
Isoniemi M			30	30
Retuntie V			60	
YHTEENSÄ	422	605	735	515

Liikenneväylät (1000 €)

Kohde	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>
	€	€	€	€
Kirkkotie (alkuosa) V	150			
Kirkkotie (loppuosa) V	150			
Pirttilahdenkatu, Savosenkatu, Vuorentie M	130	130	100	30
Rusinniementie, Virtasalmentie ym M	100		300	300
Kortepoukama M	200			
Päällystystyöt V K M, sis Kortepoukama	200	200	200	200
Pienet kohteet	500	309		
Liik.turvallisuuden parantaminen; 20 t€			20	20
Katuvalaistus; 35 t€			40	40
Kirkkotien päällystys V; 80 t€				
Kauppatie V; 99 t€				
Keskustojen kehittäminen M V; 50 t€			100	100
Liikennevalojen uudistaminen; 25 t€				
Lampisenniemi, pohjoinen V			350	150

Tehtaankatu, pääll+liik.järj. M; 50			50	
Kyröntie V			90	
Ilosen alue V				35
Kuutolankatu, itäinen V				80
Syrjätie V				250
Iso-Kangasjärvi, kaavatiet V				200
Virtaintien päällystys V		100		
Katuval. Siirto tiehallinnolle M				
Ritvalankatu V				40
Isonniemen teollisuusalue M			40	40
Etelätie M	100		140	40
Tasoristeysten turvallisuuslaitteet		200	200	
YHTEENSÄ	1530	839	1730	1525

Talonrakennus (1000 €)

Kohde	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>
	€	€	€	€
Jakamattomat V K	100		100	100
Teknisen työn tilat (Vlankosken koulu) V	1100	745		
Teknisen työn tilat, konehankinnat (Vlankosken koulu) V	140	100		
Punatulkun iv-saneeraus V	445	445		
Punatulkun kattosaneeraus V	200			
Sarapiha M	210	200		
Kolhon koulun iv-saneeraus K		200		
Uimahallin IV-koneet	150			
Pienet kohteet	285	549		
Päiväkodit VM; 40 t€			40	40
Julkisten peruskorjaus; 150 t€			200	200
Vilppulankosken klu lastaussilta; 12 t€				
Vilppulan ryhmäkodin poistumistie; 50 t€				
Vanhustentalojen asuntojen saneeraus; 30 t€				200
Kirjaston jäähdytysjärjestelmä; 15 t€				
Kolhon koulun opettajahuoneen saneeraus; 20 t€				
Savosenmäen koulun piha ja perusvesien kuivatus; 60 t€				
Hammashoitolan kahden huoneen saneeraus V; 12 t€				
Puusuulin katon saneeraus; 30 t€				
Varastokatos Virrantie 11:n; 60 t€				
Mäntän liikuntasalin lattian uusiminen; 70 t€				
Vanhainkoti Punatulkun pihan parantaminen			25	
Opettaja-asuntolan maalaus V				
Kolhon koulun pelletti Lk K				100
Vilpun pajan pelletti Lk V			60	
Suomelanrinteen vanh.talojen piha-alueen saneeraus V			100	
Punatulkun lämmönjakokeskuksen saneeraus V				
Koivuniemen julkisivukorjaus V			30	
Nuorisotilan julkisivusaneeraus V			20	15
Kolhon terveystalon ikkunasaneeraus K			150	
Vilppulan terveystalon ikkunasaneeraus V				150

Uimahallin monitoimialtaan saneeraus			230	
Kolhon ryhmäkodin saneeraus				
Kirjaston laajennus (osto)				
Yhteiskoulun piha			30	
Musiikkiopiston saneeraus			?	
Autereopiston saneeraus			?	
YHTEENSÄ	2630	2239	985	805

Urheilu- ja retkeilyalueet (1000 €)

Kohde	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>
	€	€	€	€
Nykyisen palveluvarustuksen parantaminen M V	100		100	100
Pienet kohteet	56			
Puistot, leikkipaikat M V;18		50	80	80
Urheilutalon katsomo V;30			30	
YHTEENSÄ	156	50	210	180

Ympäristöinvestoinnit (1000 €)

Kohde	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>
	€	€	€	€
Maankaatopaikka M	20			100
YHTEENSÄ	20	0	0	100

Irtain käyttöomaisuus (1000 €)

Kohde	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>
	€	€	€	€
Digitaalinen ajantasa-asemakaava	30	30		
WebGis karttaohjelma M V	20			
Ympäristöhoitokoneet M	40			
Keittiöiden kalustohankintoja	25			
Siivouskeskuksen kalustohankintoja	24			
Kotipalveluautot 2 kpl M	40			
Kotipalveluautot 1 kpl V	15			
Wille 655 aura ja harja	22			
Ruohonleikkuri	20			
Puistoyksikön avolavapakettiauto	40			
Kiinteistönhoidon pakettiauto	20			
Vesihuollon huoltoauto nosturilla ja peräkärjellä	60			
Lakaisukone		26		
Liikuntapuolen kalustohankinnat	16			
Uusi kantakartta M V		210	150	
Taajamakone Wille 655			100	
Urheilutalon katsomon uusiminen V			30	
Kameravalvonta		50		
Siivouskeskuksen kalustohankintoja		10		

Ruokahuollon kalustohankintoja		55		
Laitosmiesten auto		40		
Erittelemätön			200	320
YHTEENSÄ	372	421	480	320

Muu käyttöomaisuus

Kohde	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€
ATK-ohjelmistot V				
Ruokapalvelun atk-ohjelmisto	11			
Vesihuoltoavustukset (myönnetyt) V	42	42	42	50
Vesihuoltoavustus (uudet) V	10	10	10	10
Panda-tietoturva		32		
SEPA-projekti		25		
Savosenmäen atk-luokan uusiminen		18		
Koskelan yläkoulun fys. + kem. välineet		10		
Erittelemätön			50	50
YHTEENSÄ	63	137	102	110

Kiinteä omaisuus

Kohde	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€
Maa-alueiden osto M	30	350	100	100

INVESTOINNIT YHT.

	5223	4641	4342	3655
--	------	-------------	------	------

Tulot (1000 €)

	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€

Poukantien rumpu V	30			
Ammattikoulun pys.alue	35			
Pättiniemen lomakylä M	35			
Vilppulankosken koulu		305		

YHTEENSÄ	100	305	0	0
-----------------	------------	------------	----------	----------

NETTO	5123	4336	4342	3655
--------------	-------------	-------------	-------------	-------------

TULOS LASKELMA OSA

1. Käyttötalous ja toimintakate

Käyttötalouden toimintatuotot ovat 12.577.320 euroa ja toimintakulut yhteensä 68.601.320 euroa. Toimintakatteeksi muodostuu 56.024.000. Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus. Toimintakate tarkoittaa myös nettomenoja. Kunnassa toimintakate on aina vahvasti negatiivinen ja se kertoo kuinka paljon kuluista jää katettavaksi verotulorahoituksella, eli verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuoden 2010 talousarviossa eivät toimintatuotot eivätkä toimintakulut ole vertailukelpoisia vuoden 2009 talousarvion kanssa. Tämä johtuu suurimman osan sosiaalitoimesta siirryttyä vuoden 2010 alusta Ylä-Pirkanmaan peruspalvelukuntayhtymän tuotettavaksi. YPEK:n järjestämät ja siltä ostetut palvelut näkyvät kokonaisuudessaan *palvelujen ostoissa*.

Toimintakate on vertailukelpoinen edellisvuoden kanssa.

Toimintatuottoihin kuuluvat avustukset: *valtionosuuksien vähenemisen korvaus* sekä *kuntaliitosavustukset*, pidetään talousarviovaiheessa erillään toimintatuotoista tuloslaskelman selkeyden vuoksi. Talousarviossa valtionosuuden vähenemisen korvaus on mukana valtionosuuksissa ja kuntaliitosavustukset esitetään satunnaisena eränä tuloslaskelman loppuosassa.

2. Verotulot ja valtionosuudet

Mänttä-Vilppulan tuloveroprosentti vuodelle 2010 on 20,50. Veroprosenttia nostettiin 0,50 prosenttiyksikköä. Veroprosentin nostamisesta huolimatta, verotulojen kertymän arvioidaan jäävän vuoden 2009 kertymän tasolle. Tämä johtuu siitä, että vuodelle 2010 verovähennysoikeuksia kunnallisverotukseen lisättiin tuntuvasti. Vähennysten lisäys kumooa veroprosentin noston miltei yksi yhteen, hieman yli 700.000 euroa. Valtio kuitenkin korvaa verotulojen laskennallisen menetyksen valtionosuuksien kautta.

Kunnallisveroa arvioidaan kertyväksi 33.000.000 euroa, yhteisöveroa 2.000.000 euroa ja kiinteistöveroa 2.000.000 euroa. Verotuloarvioihin liittyy kunnallis- ja yhteisöveron osalta huomattavia epävarmuustekijöitä johtuen heikosta kansantalouden tilanteesta. Mahdollista nousun alkamista, mikä vaikuttaisi sekä ansio- ja pääomatulojen että yritysten tuloksellisuuden kasvuun, on vaikea ennustaa.

Kiinteistöverotulon kertymä on sen sijaan suhteellisen vakaata ja ennustettavissa myös taantumankin aikana. Kaupunki piti kiinteistöveroprosentit ennallaan vuodelle 2010:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,90
- vakituinen asuinrakennus 0,35
- muu asuinrakennus 0,95
- voimalaitosrakennukset 1,40

Valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus uudistua vuoden 2010 alusta. Uudistus muuttaa valtionosuuksien laskentajärjestelmää. On siirrytty ns. yhden putkeen malliin, missä sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastojen, kulttuuritoimen valtionosuudet sekä yleinen valtionosuus on yhdistetty. Valtionosuuksien laskemisessa vuodelle 2010 ei ollut käytettävissä talousarvion tekohetkellä selkeää mallia. Valtionosuudet on arvioitu laskentahetkellä käytettävissä oluilla tiedoilla.

Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasausmaksu vuonna 2010 on 1.049.400 euroa. Se on n. 85.000 euroa pienempi kuin vuonna 2009. Lisäksi valtionosuuksissa on mukana kuntaliitoksen johdosta maksettavaa *verotulojen vähenemisen korvausta* n. 640.000 euroa.

Valtionosuuksia on arvioitu kertyväksi yhteensä 21.150.000 euroa.

Kaupungin verotulorahoitus vuodelle 2010 (verotulot ja valtionosuudet) on yhteensä arviolta 58.150.000 euroa. Se on 1,6 prosenttia enemmän kuin mitä vuodelle 2009 oli alun perin arvioitu. Verorahoituksen kasvu tulee miltei yksinomaan valtionosuuksien kasvusta.

3. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut esitetään ennen vuosikatetta verorahoituksen jälkeen. Rahoituserissä merkittävin erä on korkokulut. Tulopuolella isoimpia eriä ovat kuntayhtymistä tulevat peruspääoman korot. Lainakanta kasvaa rahoituslaskelman mukaan n. xxx euroa. Korkotason arvioidaan hieman nousevan vuoden 2009 erittäin alhaisesta tasosta. Korkokulujen arvioidaan olevan 600.000 euroa.

4. Vuosikate ja poistot

Vuosikate on kunnan tulojen ja menojen erotus. Jotta kunnan talous olisi tasapainossa, tulisi vuosikatteen pitkässä juoksussa kattaa pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuvat kulut ts. poistot. Vuosikate kuvaa myös kunnan tulorahoituksen riittävyyttä investointeihin. Jos vuosikate on isompi kuin nettoinvestointimenot kunta ei tarvitse ulkopuolista lainarahoitusta.

Kaupungin vuosikate vuonna 2010 on n. 3.175.000 euroa kuntaliitosavustuksen kanssa. Ilman avustusta vuosikate olisi n. 1.675.000 euroa.

Poistojen arvioidaan olevan 2.375.000 euroa. Poistojen lopullisen määrään vaikuttaa erityisesti vuoden 2009 investointien lopullinen toteuma.

5. Tilikauden tulos

Tilikauden tulos muodostuu kaikkien tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen erotuksesta. Tuloksessa huomioidaan siis vuosikatteesta poiketen myös tilikauden poistot ja satunnaiset erät. Tilikauden tulos on 800.000 euroa ylijäämäinen. Ilman kuntaliitosavustusta tulos olisi alijäämäinen – 700.000 euroa ja lisäksi ilman valtionosuuden vähenemisen korvausta –1.340.000 euroa.

TULOSLASKELMA

	TA 2010
Myyntituotot	7 960 584
Maksutuotot	673 180
Tuet ja avustukset	245 140
Muut toimintatuotot	3 698 416
TOIMINTATUOTOT	12 577 320
Henkilöstökulut	-17 742 320
Palvelujen ostot	-44 543 875
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 132 342
Avustukset	-885 250
Muut toimintakulut	-2 297 533
TOIMINTAKULUT	-68 601 320
TOIMINTAKATE	-56 024 000
Verotulot	37 000 000
Valtionosuudet	21 150 000
Korkotuotot	19 000
Muut rahoitustuotot	145 000
Korkokulut	-600 000
Muut rahoituskulut	-15 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-451 000
VUOSIKATE	1 675 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 375 000
Satunnaiset tuotot	1 500 000
TILIKAUDEN TULOS	800 000

TUOSLASKELMA (ULKOINEN)

	TA 2009	TA 2010	Muutos %
Myyntituotot	3 382 270	5 741 600	69,8
Maksutuotot	3 429 490	673 180	-80,4
Tuet ja avustukset	1 063 680	245 140	-77,0
Muut toimintatuotot	1 826 920	1 986 420	8,7
TOIMINTATUOTOT **	9 702 360	8 646 340	-10,9
Henkilöstökulut	- 25 736 680	-17 742 320	-31,3
Palvelujen ostot	- 31 669 530	-42 454 911	34,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 509 860	-3 002 322	-14,5
Avustukset	-3 052 850	-885 250	-71,0
Muut toimintakulut	- 840 440	-585 537	-30,3
TOIMINTAKULUT **	- 64 809 360	-64 670 340	-0,3
TOIMINTAKATE	-55 107 000	-56 024 000	1,7
Verotulot	37 150 000	37 000 000	-0,4
Valtionosuudet	20 062 000	21 150 000	5,4
Korkotuotot	20 000	19 000	-5,0
Muut rahoitustuotot	170 000	145 000	-14,7
Korkokulut	-730 000	-600 000	-17,8
Muut rahoituskulut	-15 000	-15 000	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-555 000	-451 000	-18,7
VUOSIKATE	1 550 000	1 675 000	8,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 650 000	-2 375 000	-10,4
Satunnaiset tuotot	2 100 000	1 500 000	-28,6
TILIKAUDEN TULOS	1 000 000	800 000	-19,8

VESIHUOLTOLAITOS, TULOSLASKELMA

	TA 2009	TA 2010
Myyntituotot	1 660 505	1 672 850
Maksutuotot		
Tuet ja avustukset		
Vuokrat		
Muut tuotot		
LIKEVAIHTO	1 660 505	1 672 850
Valmistus omaan käyttöön		
Toiminta-avustus kunnalta		
Palvelujen ostot	-413 900	-473 900
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-234 300	-200 200
Muut kulut		
Varaston muutos		
Palveluiden ja tavaroiden osto	-648 200	-674 100
Henkilöstökulut	-326 390	-324 890
Muut liiketoiminnan kulut	-29 000	-10 100
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-974 590	-1 009 090
Poistot	-442 200	-425 786
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	214 715	237 974
Korkotuotot	1 500	1 500
Korkokulut, sisäiset	-70 000	-70 000
Korkokulut, ulkoiset	-25 500	-70 000
Korvaus peruspääomasta	-87 062	-87 062
Muut rahoituskulut	-600	-600
Rahoitustuotot		
Rahoitustuotot ja -kulut	-181 662	-226 162
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	33 053	11 812
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	33 053	11 812

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma

Talousarvioon on kuntalain 65 §:n 3 momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava miten määrärahojen rahoitustarve katetaan. Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kaupungin toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituskellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman ja investointien muuttamiseen.

Vuosikate rahoituslaskelmassa on tulorahoituserä, joka on siirretty tuloslaskelmasta rahoituslaskelmaan. Vuosikate osoittaa kaupungin oman tulorahoituksen riittävyyttä investointeihin. Jos nettoinvestoinnit ylittävät vuosikatteen määrän, kaupungin täytyy rahoittaa loppuosa lainarahoituksella.

Investointitulot käsittävät investointimenoihin saatavat valtionosuudet ja muut investointiosan tulot esim. käyttöomaisuudet myynnit.

Investointien kokonaismäärä on 4.641.000. Rahoitusosuuksia investointeihin on yhteensä 305.000. Nettoinvestointien määrä vuonna 2010 on siten 4.336.000 euroa. Kaupungin oma tulorahoitus eli vuosikate on 3.175.000 euroa. Investointien tulorahoitus prosentti on n. 73,2 %.

Rahoituslaskelman mukaan kaupungin lainakanta kasvaa 1.161.000 euroa talousarviovuoden aikana, eli n. 130 euroa asukasta kohden.

Ulkopuolinen rahoitus ja lainanottovaltuudet

Voimassaolevan hallintosäännön § 57 mukaan kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta kaupungille valtuuston talousarviossa tai erikseen päättämien periaatteiden mukaisesti.

Kaupunginhallituksella on oikeus vuonna 2010

- ottaa pitkäaikaista, laina-aika vähintään vuosi ja enintään 20 vuotta, lainaa enintään 10.000.000 €
- ottaa lyhytaikaisia lainoja, joita saa olla enintään 20.000.000 €
- tehdä korun- ja valuutanvaihdon sopimuksia sekä sopimuksia muuttuvakorkoisen lainan enimmäis- ja vähimmäiskorosta

Laina-asioita käsiteltäessä ja päätöksiä tehtäessä on jokaisen toimenpiteen osalta yksityiskohtaisesti kirjattava selvitykset ja perustelut.

Maksuvalmius perustuu kuntatodistusrahoitukseen. Kuntatodistukset ovat lyhytaikaisia lainoja rahoituslaitoksilta joiden määrä vaihtelee talousarviovuoden aikana riippuen menohuipuista esim. lomarahojen maksu ja tulojen epäsäännöllisyydestä esim. verotilitysten oikaisut.

RAHOITUSLASKELMA

2010

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	1 675 000
Satunnaiset erät	1 500 000
Tulorahoituksen korjauserät	-491 500
Toiminnan rahavirta yht.	<u>2 683 500</u>
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-4 641 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	305 000
Pysyvien vast hyöd. luovutustulot	491 500
Investointien rahavirta yht.	<u>-3 844 500</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-1 161 000

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset	
Antolainasaamisten lisäykset	0
Antolainsaamisten vähennykset	0
Lainakannan muutokset	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 418 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 257 000
Rahoituksen rahavirta yht.	1 161 000

Rahavarojen muutos

0

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituskellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman ja investointien muuttamiseen.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

Investointien rahavirrat osoittavat sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytysten järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Rahoituksen rahavirrat osoittavat antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

MÄNTTÄ-VILPPULA KONSERNI

Konsernikäsitteellä kuvataan kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Kunnan ja kuntayhtymän, joka kuntalain tarkoittamalla tavalla muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia konsernitilinpäätös. Konsernisuhde perustuu kirjanpitolain tarkoittamaan määräysvaltaan toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöjen taseet yhdistellään tilinpäätöksessä konsernitaseeksi. Konserniyhteisöjen luvut lasketaan yhteen ja niistä eliminoidaan keskinäiset omistukset, saamiset ja velat. Konserniyhteisöjä ei yhdistellä talousarviossa.

Mänttä-Vilppula kaupungin kuntakonsernin muodostavat tytäryhteisöt ja –yhtiöt ja kuntayhtymät. Mänttä-Vilppula konserni muodostuu emoyhteisön lisäksi seuraavista yhteisöistä:

Tytäryhteisöt- ja yhtiöt

Koskelantalot Oy	100,00 %
- As. Oy Länsiniitty	100,00 %
Vilpunalot Oy	100,00 %
- As. Oy Vilppulan Koivupaana	68,15 %
- As. Oy Vilppulan Sipilänrivi	100,00 %
Kiinteistö Oy Vilppulan Kojair	100,00 %
Yrke Kiinteistöt Oy	99,70 %
MW-Kehitys Oy	81,96 %
Mäntän Kaukolämpö Oy	100,00 %

Kuntayhtymät

Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin ky	3,52 %
Ylä-Pirkanmaan Perusturva ky	69,37 %
Mäntän Seudun Ammatillisen koulutuksen ky	57,43 %
Pirkanmaan liitto	3,05 %
Hämeen Päihdehuollon ky	2,97 %

Osakkuusyhteisöt

Mäntän puhdistamo Oy	46,00 %
AS Oy Rusinniemen Helmi	27,69 %

LIITTEET